

ШЕШІМ
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН

10 мамыр 2018 жыл

Тараз қаласы.

Жамбыл облысы Тараз қалалық соты судья Т.И.Азбекованың төрағалық етуімен, сот отырысының хатшысы БН.Абилькасымовтың хатшылықта болуымен, арызданушы Тараз қалалық прокуроры – түрінде 27 сәуір 2018 жылғы сенімхаты бойынша өкілі А. Тілешовтың ,ашық сот отырысында Тараз қалалық сотының гимаратында арызданушы Тараз қалалық прокурорының ақпараттық файлдарды террористік сипатта деп тану туралы арызы бойынша азаматтық ісін қарап

АНЫКТАҒАНЫ

Арызданушы Тараз қалалық прокуроры сотқа берген арызында Жамбыл облысы Тараз қалалық №2 сотының 09 қазан 2017 жылғы үкімімен С.Ш.Кенжекараев Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 256 бабының 2 бөлігімен (әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, тектік-топтық немесе діни алауыздықты қоздыруға, азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-қасиетін не діни сезімдерін қорлауға бағытталған қасақана әрекеттер және терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актісін жасауға жария түрде шақыру) кінәлі деп танылып, түпкілікті 7 жылға,6 ай мерзіміге бас бостандығынан айырылғандығын, қылмыстық іс-әрекетін жалғастырғандығын, телекоммуникациялар желісін пайдаланып, терроризмді насиҳаттау және терроризм актісін жасауға жария түрде шақыруды, сол сияқты «В Контакте» әлеуметтік желісінде сақтаған. 17 ақпан 2017 жылғы №2285санды кешенді дінтанушылық және психологофилологиялық сараптама қорындсына сай, жоғары аталған ақпараттық файлдарда терроризмді насиҳаттау және терроризм актісін жасауға жария түрде шақыру белгілері бар екендігі көрсетілген. Аталған материалдардың Интернет желісіне ашық түрде кіруі, қоғамның қауіпсіздігі мен тәртібіне ғана емес, жалпы мемлекеттің қауіпсіздігіне нұқсан келтіретіндігін көрсетіп, соттан ақпараттық файлдарды террористік сипатта деп тануды сұранған.

Сот отырысында арызданушы Тараз қалалық прокурорының өкілі А. Тілешов арызды толық қуаттап, арызда көрсетілген ақпараттық файлдарды экстремистік сипатта деп тануды және Қазақстан Республикасының аумағына әкелуге, онда басып шығаруға, әзірлеуге және таратуға тиым салуды сұрады.

Сот, арызданушының толық көлемде арызын қанағаттандыруды сұраған түсінігін ескеріп, іс құжаттарын толық зерттеп, арызданушы Тараз

қалалық прокурорының арызы төмендегі негіздерге сай қанағаттандырылуға жатады деген тұжырымға келді.

Қазақстан Республикасының Конституциясының (әрі қарай Конституция) 1 бабына сай, Қазақстан Республикасы өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде орнықтырады, оның ең қымбат қазынасы - адам және адамның әмірі, құқықтары мен бостандықтары.

Конституцияның 2 бабына сай Қазақстан Республикасы - президенттік басқару нысанындағы біртұтас мемлекет. Республиканың егемендігі оның бүкіл аумағын қамтиды. Мемлекет өз аумағының тұтастығын, қол сұғылмауын және бөлінбеуін қамтамасыз етеді.

Конституцияның 20 бабының 3 бөлігіне сай, Республиканың конституциялық құрылышын күштеп өзгертуді, оның тұтастығын бұзуды, мемлекет қауіпсіздігіне нұқсан келтіруді, соғысты, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни, тектік-топтық және рулық астамшылықты, сондай-ақ қатыгездік пен зорлық-зомбылыққа бас ұруды насиҳаттауға немесе үгіттеуге жол берілмейді.

Қазақстан Республикасының «Экстремизмге қарсы іс-қимыл туралы» Заңының (әрі қарай Заң) 1 бабының 1 бөлігіне сай, экстремизм – нәсілдік, ұлттық және рулық алауыздықты, оның ішінде зорлық-зомбылықпен немесе зорлық-зомбылыққа шақырумен байланысты алауыздықты қоздыруды (ұлттық экстремизмді); діни өшпенделілікті немесе алауыздықты, оның ішінде зорлық-зомбылықпен немесе зорлық-зомбылыққа шақырумен байланысты өшпенделілікті немесе алауыздықты қоздыруды, сондай-ақ азаматтардың қауіпсіздігіне, әміріне, денсаулығына, имандылығына немесе құқықтары мен бостандықтарына қатер төндіретін кез келген діни практиканы қолдануды (діни экстремизмді) көздейтін әрекеттер ұйымдастыруы және (немесе) жасауы.

Қазақстан Республикасының «Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 1 бабының 1 бөлігі 18 тармағына сай, террористік іс-әрекет – төмендегі әрекеттердің кез келгенін жасау: терроризм актісін ұйымдастыру, жоспарлау, дайындау, қаржыландыру және іске асыру; терроризм актісін жасауға айдалану; терроризм актісін жасау мақсатында заңсыз әскерилендірілген құралымды, қылмыстық қоғамдастықты (қылмыстық ұйымды), ұйымдастық топты ұйымдастыру, сол сияқты осындай құрылымдарға қатысу; террористерді азғырып тарту, қаруландыру, үрету және пайдалану; терроризм актісін ұйымдастыруға, жоспарлауға, дайындауға және жасауға ақпараттық тұрғыдан немесе өзгедей жәрдемдесу; терроризм идеяларын насиҳаттау, террористік материалдарды тарату, оның ішінде бұқаралық акпарат құралдарын немесе телекоммуникация желілерін пайдалана отырып тарату.

Заңның 4 бабына сай, экстремизмге қарсы іс-қимылдың негізгі міндеттері: экстремизмнің көрініс беру нысандарына қарамастан, Қазақстан Республикасында оны жүзеге асыруға жол бермеу; экстремизмді жүзеге асыру үшін жағдайлар мен мүмкіндіктер жасауды болғызбау; азаматтардың

саяси және құқықтық мәдениетін қалыптастыру; Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету болып табылады.

Заңның 12 бабына сәйкес, Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін, онда басып шығарылатын, әзірленетін және (немесе) таратылатын және экстремизм белгілері бар ақпараттық материалдарды прокурордың етіншімен сот тыйым салу талабын мәлімдеген прокурордың тұрған жері бойынша немесе мұндай материалдардың табылған жері бойынша экстремистік деп танып, оларды әкелуге, басып шығаруға, әзірлеуге және (немесе) таратуға тыйым салады.

Сот отырысында анықталғаны, Жамбыл облысы Тараз қалалық №2 сотының 09 қазан 2017 жылғы үкімімен С.Ш.Кенжекараев Қазақстан Республикасы Қылмыстық Кодексінің (әрі қарай ҚҚ) 174 бабының 1 бөлігімен және 256 бабының 2 бөлігімен кінәлі деп танылып, оның меншігіндегі қылмыстық жолмен табылған не қылмыстық жолмен табылған қаражатқа сатып алғынған мүлкі тәркіленіп, түпкілікті 7 жыл, 6 ай мерзімге бас бостандығынан әйыру жазасы тағайындалған. Сот үкімі заңды күшіне енген.

Жоғарыда аталған қылмыстық іс шеңберінде жүргізілген 17 ақпан 2017 жылғы №2285 кешенді сот дінтанушылық және психолого-филологиялық саралтамасының қорытындысына сәйкес, зерттеуге ұсынылған объектілер, яғни ақпараттық файлдарда діни араздықты немесе алауыздықты қоздыру, терроризм актісін жасауға жария түрде шақыру белгілері бар екендігі көрсетілген.

Қазақстан Республикасы Азаматтық процестік кодексінің (әрі қарай АПК) 76 бабының 3 бөлігіне сәйкес, соттың қылмыстық іс бойынша заңды күшіне енген, талап қоюды қанағаттандыру құқығы танылатын үкімі өзіне қатысты сот үкімі шығарылған адам әрекеттерінің азаматтық-құқықтық салдары туралы істі қарайтын сот үшін міндетті. Заңды күшіне енген сот үкімі мұндай азаматтық істі қарайтын сот үшін осы іс-әрекеттер орын алды ма және оларды осы адам жасады ма деген мәселелер бойынша да, сондай-ак үкіммен белгіленген басқа да мән-жайларға және олардың құқықтық бағасына қатысты міндетті.

Осылан орай, сот, аталған ақпараттық материалдарды Заңның 1 бабының 7 бөлігіне сай, адам құқықтары мен бостандықтарына, заңды тұлғалардың, қоғамның және мемлекеттің атына нұқсан келтіретін экстремистік материалдарға жатады деп тапты.

Жоғарыда баяндалғандардың негізінде, Қазақстан Республикасының Конституциясының, Қазақстан Республикасының «Экстремизмге қарсы іс-қимыл туралы» Заңының және Қазақстан Республикасының «Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы» Заңының, экстремизм мен терроризмді насихаттау, ақпараттық материалдарды Қазақстан Республикасының аумағына әкелу, онда басып шығару, әзірлеу және таратылуға тыым салынғандығын еске ала отырып, сот Тараз қалалық прокурорының арызы қанағаттандырылуға жатады деп және ақпараттық материалдарды экстремистік сипатта деп тануды және олардың Қазақстан Республикасының аумағына әкелінуіне,

онда басып шығаруылуына, әзірленуіне және таратылуына тиым салуды қажет деп тапты.

Баяндалғандардың негізінде және АПК-нің 223-226, 378 баптарын басшылыққа алып, сот

ШЕШІМ ЕТТІ:

Арызданушы Тараз қалалық прокурорының ақпараттық файлдарды террористік сипатта деп тану туралы арызы толық көлемде қанағаттандырылсын.

Келесі ақпараттық файлдар:

Unknown artist – Untiled ұзақтығы 6:12 минут

Unknown artist – Untiled ұзақтығы 41:03 минут

Unknown artist – Untiled ұзақтығы 49:10 минут
террористік сипатта деп танылсын.

Сот шешімінің Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін, онда басып шығарылатын, әзірленетін және (немесе) таратылатын ақпараттық материалдарды таратылуына тиым салу туралы бөлігін орындау Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігіне, Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігіне, Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігіне жүктелсін.

Сот шешімі дереу орындалуга жатады.

Сот шешімінің көшірмесі ақпараттық файлдарды террористік сипатта деп танылғандардың тізіміне қосу үшін арнайы есепке алатын Қазақстан Республикасы Бас Прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі Комитетіне жіберілсін

Шешімге шағым және (немесе) наразылық Тараз қалалық соты арқылы Жамбыл облыстық сотының азаматтық істер бойынша апелляциялық сот алқасына, апелляциялық шағым, прокурордың өтінішхаты, осы Кодексте белгіленген жағдайларды қоспағанда, түпкілікті нысанда шешім шығарылған күннен бастап, ал сот талқылауына қатыспаған адамдар өздеріне шешімнің көшірмелері жіберілген күннен бастап 1 (бір) ай ішінде беруі мүмкін.

Төрағалық етуші судья

Т.И.Азбекова

Шешім түпкілікті нысанда 2018 жылдың 17 мамыры күні әзірленді.

Көшірмесі дұрыс

Т.И.Азбекова

Судья

Шешім заңды күшіне енген жок.

Т.И.Азбекова

Судья

Шешім заңды күшіне «18» 06

2018 ж. енді

Судья

Т.И.Азбекова

Тігілді
барлығы
Судья:

және
нөмірленді
паватқа

Ұ Й Ф А Р Ы М

12 шілде 2018 жылы

Тараз қаласы.

Жамбыл облысы Тараз қалалық сотының судьясы Т.И.Азбекова, хатшылығында Н.Амиротовтың хатшылығында, арызданушы Тараз қалалық прокурорының ақпараттық файлдарды террористік сипатта деп тану туралы азаматтық ісінің шешімін қарап,

А Н Ы Қ Т А Ф А Н Ы :

Тараз қалалық сотының 10 мамыр 2018 жылғы шешімімен арызданушы Тараз қалалық прокурорының ақпараттық файлдарды террористік сипатта деп тану туралы арызы қанағаттандырылған.

Алайда, 10.05.2018 жылғы сот шешімі техникалық ақауларға байланысты шешімде қате жазылған, яғни дұрыс жазылмай «... -/парақша 8df04cc55e33/ Unknown artist –Untitled ұзақтығы 6:12 минут, -/парақша 567dbf14204/ ,Unknown artist –Untitled ұзақтығы 41:03 минут, -/парақша a8f932f3f3ca/,Unknown artist –Untitled ұзақтығы 49:10 минут террористік сипатта деп танылсын» деген сөздін орнына «...Unknown artist –Untitled ұзақтығы 6:12 минут,Unknown artist –Untitled ұзақтығы 41:03 минут ,Unknown artist –Untitled ұзақтығы 49:10 минут террористік сипатта деп танылсын...» деп жазылып кеткен.

Казақстан Республикасы АПК-нің 235 бабының 2 тармағына сай, сот өз бастамашылығымен немесе іске қатысушы адамдардың арызы бойынша шешімде жіберілген қате жазулар мен айқын арифметикалық қателерді түзете алады.

Жоғарыдағылардың негізінде, сот 10.05.2018 жылғы сот шешіміне түзету енгізуі дұрыс деп тапты.

Казақстан Республикасы АПК-нің 235, 268,269 баптарын басшылықта алып, сот

Ұ Й Ф А Р Ы М Е Т ТІ :

Тараз қалалық сотының арызданушы Тараз қалалық прокурорының ақпараттық файлдарды террористік сипатта деп тану туралы туралы азаматтық ісі бойынша шығарылған 10.05.2018 жылғы шешіміне келесідей түзету енгізуге:

арызданушы Тараз қалалық прокурорының ақпараттық файлдарды террористік сипатта деп тану туралы азаматтық ісі бойынша шығарылған

10.05.2018 жылғы шешімінде - «... -/парапша 8df04cc55e33/ Unknown artist –Untiled ұзақтығы 6:12 минут,
-/парапша 567dbf14204/ ,Unknown artist –Untiled ұзақтығы 41:03 минут,
-/парапша a8f932f3f3ca/,Unknown artist –Untiled ұзақтығы 49:10 минут
террористік сипатта деп танылсын...» деп оқуға және ары қарай мәтін бойынша.

Ұйғарымға Тараз қалалық соты арқылы Жамбыл облыстық сотының азаматтық істер жөніндегі сот алқасына ұйғарым түпкілікті нысанда дайындалған күннен бастап он жұмыс күні ішінде жеке шагым жасалуы, прокурормен өтінішхат келтірілуі мүмкін.

Судья

Т.И.Азбекова

Ұйғарым түпкілікті нысанда 13.07.2018 ж. дайындалды.

Көшірмесі дұрыс.

Судья

Т.И.Азбекова

080000, Республика Казахстан, Жамбылская область
Тараз қаласы, Койгелді көшесі, 78 үй
т.н.: 8 (7262) 43-06-60, кани/факс: 8 (7262) 43-18-32,
e-mail: hr-taraz-kanc@prokuror.kz

080000, Республика Казахстан, Жамбылская область
город Тараз, ул. Койгелды, дом 78
т.н.: 8 (7262) 43-06-60, кани/факс: 8 (7262) 43-18-32,
e-mail: hr-taraz-kanc@prokuror.kz

14.03.18 №
2-0418-03527

Тараз қалалық сотына

Арыз беруші:

Тараз қалалық прокуратурасы
Тараз қаласы, Койгелды көшесі, 78

Мұдделі тұлғалар:

Қазақстан Республикасының
мәдениет Министрлігі
Астана қ., Орынбор көшесі, 8
Қазақстан Республикасының
Ішкі істер министрлігі
Астана қ., Тәуелсіздік көшесі, 1
Қазақстан Республикасының
қаржы Министрлігі
Астана қ., Бейбітшілік көшесі, 10
Қазақстан Республикасының
Инвестиция және даму Министрлігі
Астана қ., Орынбор көшесі, 8

АРЫЗ

ҚР Азаматтық процестік кодексінің 47 тарауының тәртібімен
Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін, онда
басып шыгарылатын, әзірленетін және (немесе)
таратылатын ақпараттық материалдарды
экстремистік немесе террористік деп тану туралы

Қазақстан Республикасының Конституциясының 20 бабы 3 тармағына
сәйкес, Республиканың конституциялық құрылышын күштеп өзгертуді, оның
тұтастырын бұзуды, мемлекет қауіпсіздігіне нұксан келтіруді, соғысты,
әлеуметтік, нақілдік, ұлттық, діни, тектік-топтық және рулық астамшылықты
насихаттауға немесе үтіттеуге жол берілмейді.

«Экстремизмге қарсы іс-қимыл туралы» Занының 1 бабы 1 тармақшасына
сай, нақілдік, ұлттық және рулық алауыздықты, оның ішінде зорлық-
зомбылықпен немесе зорлық-зомбылыққа шакырумен байланысты алауыздықты
қоздыру экстремизм болып табылады.

«Экстремизмге қарсы іс-қимыл туралы» Занының 4 бабында, Қазақстан
Республикасының ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, экстремизмді жүзеге
асыру үшін жағдайлар мен мүмкіндіктер жасауды болғызыбау, себебі нақілдік,

Ұлттық және рулық алауыздықты, оның ішінде зорлық-зомбылықпен немесе зорлық-зомбылыққа шақырумен байланысты алауыздықты қоздыру әрекеттері Қазақстан халқының бірлігін бұзыу және ұлт аралық қатынастың жағдайын нашарлатуы мүмкін.

«Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігі туралы» Заңының 6 бабы 1 тармағы 8 тармақшасына сай, ұлттық қауіпсіздікке негізгі қауіп-қатерлерге кез келген нысандардағы және көріністердегі терроризм мен экстремизм жатады.

«Терроризме қарсы іс-қимыл туралы» Заңында, Қазақстан Республикасында терроризме қарсы іс-қимылдың мақсаты жеке адамды, қоғамды және мемлекетті терроризмнен қорғау болып табылады.

Осы Заңның 10 бабы 1 бөлігі 1 тармағында терроризмді насиҳаттауға тыйым салынатындығы қөрсетілген.

«Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігі туралы» Заңының 23 бабы 6 тармағы 1 тармақшасына сай, ұлттық қауіпсіздікке нұқсан келтіретін бұқаралық ақпарат құралдарының баспа өнімдері мен өнімін таратуға тыйым салынады.

Жамбыл облысы, Тараз қаласы №2 соттың 25.09.2017 жылғы үкімімен С.Ш.Кенжекараев Қылмыстық кодекстің 256 бабы 2 бөлігімен кінәлі деп танылып, түпкілікті 7 жыл 7 айға бас бостандығынан айыруға сottaған..

Жоғарыдағы сот үкім занды күшіне енген.

Сот үкіміне сай, 2017 жылдың наурыз айында С.Ш.Кенжекараев қоғамдық қауіпсіздікке және қоғамдық тәртіпке қарсы ауыр санаттағы қылмыстық құқық бұзушылықты қасақана жасау мақсатында, Жамбыл облысы Тараз қаласында орналасқан ҚАЖД ЖД-158/2 түзеу мекемесінде «Нокия C1» маркалы ұялы телефоны арқылы, телекоммуникациялар желілерін пайдаланып, интернеттегі «ВКонтакте» әлеуметтік желісіне «Надя Иванова» деген атпен тіркелген.

С.Ш.Кенжекараев Д.К.Болебаевтың «ВКонтакте» әлеуметтік жүйесіндегі «Болебаев Дастан» деген парапашасына «Надя Иванова» деген тіркелген парапашасымен байланысқа шығып, телекоммуникациялар желілерін пайдаланып, оны дос ретінде өзінің парапашасына тіркеуді сұраған. Бұған, Д.К.Болебаев өзінің келісімін беріп, «ВКонтакте» әлеуметтік жүйесіндегі «Надя Иванова» деген парапашасымен С.Ш.Кенжекараевтың тіркелгенін білген.

2017 жылдың наурыз айында Д.К.Болебаев «Нокия X2» маркалы ұялы телефоны арқылы 8 747 890 36 90 абоненттік нөмірін қолданып, телекоммуникациялар желілерін пайдаланып, өзінің қылмыстық іс-әрекеттерін жасыру мақсатында «ВКонтакте» әлеуметтік жүйесіне «Досик брат» деген парапашамен тіркеліп, сол жерде әр түрлі діни түргышдағы фото суреттерді және радикалдық діни аудиожазбадағы уағыздарды сақтаған.

Бұдан кейін, С.Ш.Кенжекараев Д.К.Болебаевтың ұялы телефонына хабарласып, оған Пайғамбарлардың өмірбаяны туралы және діни мазмұндағы аудиожазбаларды «WhatsApp» мессенджері арқылы жіберуді сұраған.

2017 жылдың наурыз айында Д.К.Болебаев өзінің ұялы телефонының флеш картасында сақталған Unknown artist- Untitled, ұзақтығы 49:10 минут; Unknown artist- Untitled, ұзақтығы 32:37 минут; Unknown artist- Untitled, ұзақтығы 6:12 минут; Unknown artist- Untitled, ұзақтығы 41:03 минут; 'Ali Jaber-Al-Masad, ұзақтығы 0:29 минут; 'Ali Jaber-Al-Kafirun, ұзақтығы 0:37 минут; 'Ali Jaber-Al-

Falaq, ұзактығы 0:28 минут; 'Ali Jaber-Al-Ikhlas, ұзактығы 0:18 минут; 'Ali Jaber-An-Nas, ұзактығы 0:39 минут; 'Ali Jaber-Al-Fatihah, ұзактығы 1:02 минут; Ali Jaber-An-Najm, ұзактығы 6:47 минут болатын 11 дана діни мазмұндағы аудиожазбаларды жазасын етеуші С.Ш.Кенжекараевтың «ВКонтакте» әлеуметтік жүйесіндегі «Надя Иванова» деген парапшасына жіберіп, сақтап қойған.

Осылайша, С.Ш.Кенжекараев өзінің «Надя Иванова» деген парапшасында терроризмді насиҳаттау, терроризм актісін жасауга жария түрде шақырып, сол сияқты көрсетілген мазмұндағы материалдарды тарату мақсатында сактаған 11 дана аудио жазбалардың болғанын қалап, олармен танысып, ғаламтор арқылы радикалдық діни аудио жазбалармен басқа да тұлғалардың оларды көріп танысуына жағдай жасаған.

Атап айтқанда, С.Ш.Кенжекараев «ВКонтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапшасына террористік сипаттағы келесі аудио жазбаларды жазған:

- /8df04cc55e33/, Unknown artist – Untitled, ұзактығы 6:12 минут;
- /567dbf14204/ Unknown artist – Untitled, ұзактығы 41:03 минут;
- /a8f932f3f3ca/ Unknown artist – Untitled, ұзактығы 49:10 минут;

30.06.2017 жылғы №2285 кешенді сот дінтанушылық және психология-филологиялық сараптама қорытындысында сай, зерттеуге ұсынылған құжаттарда аталған аудио жазбаларда терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актісін жасауга жария түрде шақыру белгілері бар екені көрсетілген.

Осыған байланысты, жоғарыда аталған аудио жазбалар оларды әкелуге, басып шығаруға, әзірлеуге және (немесе) таратуға тыйым салынып, соның ішінде бұқаралық акпарат құралдарында және интернет-желілерінде террористік және экстремистік деп танылуға жатады.

«Экстремизмге қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 12 бабына, «Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 10-4 бабына сай, Қазақстан Республикасының аумағына таратылатын және экстремизм белгілері бар, сондай-ақ террористік іс-әрекет белгілері және (немесе) оны жүзеге асыруға, оның ішінде терроризм актісін жасауга шақыру қамтылған не осындай іс-әрекетті жүзеге асыру қажеттілігін негіздейтін немесе акттайтын акпараттық материалдарды прокурордың өтінішімен сот тыйым салу талабын мәлімдеген прокурордың тұрган жері бойынша немесе мұндай материалдардың табылған жері бойынша экстремистік және террористік деп танылып, оларды әкелуге, басып шығаруға, әзірлеуге және (немесе) таратуға тыйым салады.

Сонымен қатар, Азаматтық процестік кодексінің 54 бабының, 3 бөлігіне сай, прокурор азаматтардың құқығын, бостандығын және заңды мүдделерін, сондай-ақ үйымдардың құқығын және заңды мүдделерін, қоғамның немесе мемлекеттің мүдделерін қорғау үшін заңнамага сәйкес сотқа арызбен жүгінуге құқылы.

Қазақстан Республикасының «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Кодексінің 616 бабы 16 тармағына сай, прокуратура органдары - барлық талап қоюлар бойынша соттарда мемлекеттік баж төлеуден босатылған.

Жоғарыдағылардың негізінде, Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің 54, 376 баптарын, «Прокуратура туралы» Заңының 30 бабын,

«Экстремизмге қарсы іс-қимыл туралы» Занының 12 бабын, «Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы» Занының 10-4 бабын басшылыққа ала отырып,

СҮРАЙМЫН:

1. «ВКонтакте» әлеуметтік жүйесіндегі келесі паракшадағы аудио жазбаларды террористік сипатта деп тануды:

- /парапша 8df04cc55e33/, Unknown artist– Untitled, ұзактығы 6:12 минут;
- /парапша 567dbf14204/, Unknown artist– Untitled, ұзактығы 41:03 минут;
- /парапша a8f932f3f3ca/, Unknown artist– Untitled, ұзактығы 49:10 минут;

2. Сот шешімінің Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін, онда басып шығарылатын, әзірленетін және (немесе) таратылатын ақпараттық материалдарды тарату бөлігінің орындалуын Қазақстан Республикасының Мәдениет, Ішкі істер және Қаржы Министрліктеріне, ақпарат және байланыс агенттігіне жүктеуді.

3. Арыздың қаралу күні туралы кала прокуратурасына хабарлауды.

Тараз қаласының прокуроры
әділет кеңесшісі

— . —
Б.Сейлханов

2

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ
СОТ САРАПТАМАЛАРЫ
ОРТАЛЫҒЫ» РМҚК
Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша
Сот сараптамалары институты

Шымкент қаласы, Түркістан көшесі, 65 үй,
т. 8 (7252) 53-01-87, ф. 8(7252) 55-07-15

РГКП «ЦЕНТР СУДЕБНЫХ
ЭКСПЕРТИЗ» МИНИСТЕРСТВА
ЮСТИЦИИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Институт судебных экспертиз по
Южно-Казахстанской области

город Шымкент, улица Туркестанская, дом 65
т. 8 (7252) 53-01-87, ф. 8(7252) 55-07-15

ҚР ҰҚҚ Жамбыл облысы бойынша
Департаменті 9-Басқармасының бастығы
әділет полковнігі П.Кожевинге
(Ә.Абылайұлы үшін)

Осымен бірге №173100041000040 санды қылмыстық іс бойынша жүргізілген сарапшының № 2285 санды қорытындысын жолдаймыз.

Процессуальдық шығындар қатарына жатқызу үшін:

18.2. Сот психологиялық-филологиялық сараптама жүргізуге күрделілігі бойынша күрделі сараптаманың құны 48 149,45 (қырық сегіз мың жүз қырық тоғыз тенге қырық бес тыын).

21.1. Сот сараптамалық дінтанушылық сараптама жүргізуге күрделілігі бойынша күрделі сараптаманың құны 48 149,45 (қырық сегіз мың жүз қырық тоғыз тенге қырық бес тыын).

Төлем аудару: Шымкент қаласы «Әл-Фараби ауданы бойынша Қіріс Басқармасы» ММ. БИН 090440002968; БИК ККМFKZ2A; ИИК KZ24070105KSN0000000 Астана қаласы Қазынашылық Департаменті, Код 202101. КНП 979.

Төлем мақсаты: № 2285 сараптама шығындарын өтеу. Код-55 (Халық Банкі арқылы аудару қажет).

Қосымша:

- сарапшының қорытындысы – 11 парапта;
- фотокесте – 1 парапта;
- айғақты заттар – 2 дана компакт диск.

Директордың м.а.

Д. Орманов

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ
«СОТ САРАПТАМАЛАРЫ ОРТАЛЫҒЫ» РМҚК
Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша Сот сараптамалары институты**

САРАПШЫНЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ №

2285

ОРЫНДАУШЫ

Мирзаходжаев Абдулла Абидуллаұлы,
Мырзаева Майра Әбдікерімқызы,
Мырзахметова Гулсум Абдуалиевна

ЗЕРТТЕУ ТҮРІ

18. 2	<i>Сот-сараптамалық психологиялық-филологиялық зерттеу</i>
21.1	<i>Дінтанушылық сот сараптамалық зерттеу</i>
	<i>Кешенді</i>

ІС ЖҮРГІЗУ МƏРТЕБЕСІ

09.06.2017

ТАҒАЙЫНДАУШЫ ОРГАН

КР ҰҚҚ Жамбыл облысы бойынша Департаменті 9-Басқармасының

**САРАПТАМА
ТАҒАЙЫНДАҒАН ТҰЛҒА**

Тергеуші Ә.Абылайұлы

ИСТИҢ ФАБУЛАСЫ

№173100041000040 санды қылмыстық іс бойынша, КР ҚҚ-нің 256
б.26.

КҮРДЕЛЕЛК ДƏРЕЖЕСІ

Күрделі

ОБЪЕКТЛІР САНЫ МЕН СИПАТЫ

№	АТАУЫ	САНЫ
I	Компакт диск	2

**ТОҚТАТЫЛУ
МЕРЗІМІ**

НЕГІЗДЕМЕСІ

**ҚАЙТА БАСТАУ
МЕРЗІМІ**

АЯҚТАЛУ КҮНІ		30	06	2017	ТҰЖЫРЫМДАР САНЫ		
СУРАҚТАР САНЫ		ТҰЖЫРЫМДАР САНЫ					
БАРЛЫГЫ	ШЕШІЛМЕГЕҢІ	БАРЛЫГЫ	НАҚТЫ		ЫҚТЫМАЛ	ҚБМЕ	
			ОҢ	ТЕРІС			
4		5	2	3	-	-	-
5	-	5	2	3	-	-	-

Сараптама түрі

Жалпы күні

18.2	48 149,45
21.1	48 149,45

**ИНСТИТУТТА БОЛҒАН
(күн)**

**ОНЫҢ ШИНДЕ ӨНДІРІСТЕ
(күн)**

22

22

**САРАПШЫ ҚОРЫТЫНДЫСЫ
ФОТО КЕСТЕ**

11

ПАРАҚТА

1 парақта

КЕҢСЕГЕ ӨТКІЗГЕН КҮН

30 06 2017

ДП.04.ИСЭ.02.03

30.06.2017 ж. № 2285 іс-құжаттар

ТІЗІЛІМІ

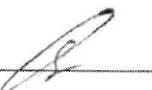
№	Құжаттың №	Құжаттың атаяуы	Құжаттың толтырылған күні	Парақ номері	Ескерту
1	2285	Сыртқы мұқаба	30.06.2017 ж.	-	
2	2285	Тізілім	30.06.2017 ж.	1	
3	2285	Ілеспе хат	30.06.2017 ж.	2	
4	2285	Бұрыштама	09.06.2017 ж.	3	
5	9/4-5094	Ілеспе хат	09.06.2017 ж.	4	
6	2285	Сараптама тағайындау туралы қаулы	09.06.2017 ж.	5-10	
7	----	Қараша актісі	09.06.2017 ж.	11	
8	2285	Хабарлама	09.06.2017 ж.	12	
9	2285	Сарапшының корытындысы	30.06.2017 ж.	13-23	
10	2285	Фотокесте	-----	24	

Барлығы: 10 (он) құжат

Ішкі тізілім бойынша парақ саны: 24 (жырма төрт)

Ішкі тізілімді жазған сарапшының аты-жөні, лауазымы:

Сарапшы Мырзаева М.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
«СОТ САРАПТАМАЛАРЫ ОРТАЛЫҒЫ» РМҚҚ
Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша Сот сараптамалары Институты

**Зерттеуге келіп тұсken объектілер мен материалдарды қарау
АКТІСІ**

Қабылдау уақыты: 9

Күні: «09» 06 2017ж.

Біз, келесі құрамдағы төменде кол қоюшы комиссия:
 сарапшы А. Мирзаходжаев, кенсе қызметкері
 З.Досумбетова, сараптама тәғайындаған
 адамның (немесе оның уәкілетті өкілінің) қатысуымен:

Жүрізгіш м. Асқарханов
 қаулысы негізінде осы акті түзілді.

Қысқаша фабуласы: N 1931000400000 Документ іс
бесінше

Жүргізу үшін: Жүрізгіш м. Асқарханов - Физикалық
жеке жолынан жаралғасын

Жалпы қаптаманың және әрбір объектінің жеке алғандағы жай-күйі:
жолтауын

Қаулыға (ұйғарымға) сәйкес зерттеу объектілері мен материалдардың тізілімі:

- гауын
- жаралғасын
- жеке жолынан жаралғасын

Өлшемдер (көлемін анықтау, санын есептеу және т.б.) сараптаманы тәғайындаған адамның (немесе оның уәкілетті өкілінің) қатысуымен жүргізілді:

Актіні келесі құрамдағы комиссия әзірлеdi:

2. А.А. Мирзаходжаев 88022520588

2. А.А. Мирзаходжаев А.А.Мирзаходжаев

3. З.Досумбетова З.Досумбетова

13

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
«СОТ САРАПТАМАЛАРЫ ОРТАЛЫҒЫ» РМҚК
Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша сот сараптамалары Институты

САРАПШЫНЫҢ №2285 санды ҚОРЫТЫНДЫСЫ
(кешенді)

30.06.2017 ж.

Шымкент қ.

09.06.2017 жылы КР ӘМ Сот сараптамалары орталығының Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша сот сараптамалары институтына КР ҰҚҚ Жамбыл облысы бойынша Департаменті 9 басқармасының төргеушісі ұ.к. аға лейтенанты Ә.Абылайұлының №173100041000040 қылмыстық іс құжаттары бойынша кешенді психологиялық-филологиялық және дінтанушылық сот сараптама жүргізу үшін материалдар келіп түсті. Олардың сипаттамасы қорытындының зерттеу бөлімінде берілген.

Сараптамаға қаулы мен айғақты заттар қолма-қол жедел уәкіл М.Амиризатовпен ұсынылды.

САРАПТАМАНЫҢ ШЕШУІНЕ ҚОЙЫЛҒАН СҰРАҚТАР:

« - Сараптамаға ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» параптасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актісін жасауға жария түрде шақыру белгілері бар ма?

- Сараптамаға ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» параптасына жүктеліп сақталған фотосуреттер және және аудиожазба материалдарында тіркелүшінің өзі жария еткен мақалаларда, фотосуреттерде террористік немесе экстремистік қызметті ұйымдастыру мақсатында тұлғаларды жасактау, дайындау немесе қаруландыруға сілтейтін белгілер, мәліметтер бар ма?

- Сараптамаға ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» параптасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, діни араздықты немесе алауыздықты қоздыру, азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-қасиеті не діни сенімдерін қорлау белгілері, сондай-ақ дінге көзқарас, ұлттық, нәсілдік діни белгілері бойынша олардың айрықшылығы, артықшылығы немесе толыққанды еместігін насиҳаттау бар ма?

- Сараптамаға ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» параптасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында үкіметті күштеп басып алу, үкіметті күштеп ұстауға немесе конституцияның құрылышын күштеп өзгертуге сондай-ақ Қазақстан Республикасының тұтастығын және аумағының бірлігін күштеп бұзуға үндеулер бар ма?

- Сараптамаға ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» параптасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында қай

Жарылғазыр 16 *Мурзак-*

дінге, қандай діни ағымға жатады, автор (авторлар) басқа дінге, ұлттар, нәсілдерге қарым-қатынас туралы қандай көзқарастарды уағыздайды?».

№1 ЕСКЕРТУ:

ҚР ҰҚҚ Жамбыл облысы бойынша Департаменті 9 Басқармасының тергеушісі ұлттық қауіпсіздік аға лейтенанты Э.Абылайұлының №173100041000040 санды қылмыстық іс күжаттары бойынша кешенді психологиялық-филологиялық және дінтанушылық сот сараптамасы өндірісіне 09.06.2017ж. қаулысымен бір реттік тәртіpte АӘИУ-і Акпараттандыру жаратылыстану институты «Қазақстан тарихы және қоғамдық пәндер» кафедрасының аға оқытушысы, саясаттану магистрі Мырзахметова Гулсим Абдуалиевна қатыстырылды;

- қаулының №№1, 2 сұрақтары саясаттанушылық зерттеу, №№3, 4 сұрақтары филологиялық зерттеу, №5 сұрағы дінтанушылық зерттеу шеңберінде жүргізіледі;

- қаулының З бөлігіндегі «толыққанды еместігін насиҳаттау» туралы бөлігі құқықтық сипатқа ие болғандықтан зерттеуден алынып тасталды. Сұрақ төмендегі үлгімен берілді:

«Сараптамага ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндеgi «Надя Иванова» парақшасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында әлеуметтік, ұлттық, рулық, наследік, діни араздықты немесе алауыздықты қоздыру, азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-қасиеті не діни сенімдерін қорлау белгілері, сондай-ақ дінге көзқарас, ұлттық, наследік діни белгілері бойынша олардың айрықшылығы, артықшылығы немесе кемдігі туралы сөйлемдер бар ма?».

Сараптама өндірісі төмендегі сарапшыларға тапсырылды:

- Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша сот сараптамасы институтының бас сарапшысы, жоғары дінтанушылық, филологиялық және заң білімі, «Сот сараптамалық дінтанушылық зерттеу» мамандығы бойынша сот сарапшысы біліктілігі және 2005 жылдан сарапшылық өтілі бар Мирзаходжаев Абдулла Абибуллаұлына;

- Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша сот сараптамасы институтының бас сарапшысы, жоғары филологиялық білімі, «Психологиялық-филологиялық сот сараптамалық зерттеу» мамандығы бойынша сот сарапшысы біліктілігі және 2005 жылдан сарапшылық өтілі бар Мырзаева Майра Әбдікерімқызына;

- Аймақтық әлеуметтік инновациялық университеті Акпараттандыру жаратылыстану институты «Қазақстан тарихы және қоғамдық пәндер» кафедрасының аға оқытушысы, саясаттану магистрі, 2003 жылдан жұмыс өтілі бар Мырзахметова Гулсим Абдуалиевнага.

Көрінеу жалған қорытынды бергені үшін Қазақстан Республикасы Қылмыстық Кодексінің 420-бабы бойынша көзделген қылмыстық жауапкершілік сарапшыға ескертілген:

Мырзахметова Гулсим Абдуалиевна, Мырзахметов Абдулла Абибуллаұлы.

Мырзахметова Гулсим Абдуалиевна, Мырзахметов Абдулла Абибуллаұлы.

ЗЕРТТЕУ

Берілген обьектілерді зерттеу төмендегідей кестемен жүргізілді:

1. Объектілердің сыртқы түрін қарау;
  2. Жүргізілген зерттеулердің ғылыми-әдістемелік негіздерін анықтау;
  3. Психологиялық-филологиялық зерттеу (Мырзаева М.Ә.);
  4. Дінтанушылық зерттеу (Мирзаходжаев А.А.);
  5. Саясаттанушылық зерттеу (Мырзахметова Г.А.);
  6. Синтез бөлімі;
- ТҰЖЫРЫМДАР.**

1. ОБЪЕКТИЛЕРДІҢ СЫРТҚЫ ТҮРІН ҚАРАУ

Айғақты заттар зерттеуге қапталған түрінде тұсті.

Пакеттердің сыртқы түрін тексеру және сипаттау.

Пакет №1 – өлшемі, шамамен, 130x170мм, қоныр тұсті пошталық конверт. Конверттің беткі жағында ақ тұсті қағаз жапсырылып, қағаздың бетінде: «ПАКЕТ №1 Қарау барысында анықталған аудиожазбадағы жазылған PHILIPS CD-R 52 X маркалы дискісі. Қатысуши: /қолтаңба/ М.Амиризатов Тергеуші: /қолтаңба/ А.Абылайұлы» деген жазулар бар. Және көк тұсті мөр басылып, мөрдің айналасында: «Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Жамбыл * облысы бойынша департаменті мемлекеттік мекемесі * Процессуальдық құжаттар үшін» деген жазулар бар.

Пакеттің ашылғандығы мен механикалық зақымның белгілері байқалған жок.

№1 пакеттің ішінен сары тұсті компакт-дискі алынып оған төмендегідей шартты нөмір берілді:

№1 обьект: «PHILIPS CD-R COMPACT DISC Recordable Multi Speed 52 X 700 MB 80 MIN» техникалық сипаттамалары бар сары тұсті компакт диск. Мәтіні орыс және шет тілдерінде орындалған;

Пакет №2 – өлшемі, шамамен, 130x170мм, қоныр тұсті пошталық конверт. Конверттің беткі жағында ақ тұсті қағаз жапсырылып, қағаздың бетінде: «ПАКЕТ №2 Қарау барысында анықталған бейнежазбадағы жазылған PHILIPS CD-R 52 X маркалы дискісі. Қатысуши: /қолтаңба/ М.Амиризатов Тергеуші: /қолтаңба/ А.Абылайұлы» деген жазулар бар. Және көк тұсті мөр басылып, мөрдің айналасында: «Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Жамбыл * облысы бойынша департаменті мемлекеттік мекемесі * Процессуальдық құжаттар үшін» деген жазулар бар.

№2 пакеттің ішінен компакт диск алынып, оған шартты нөмір берілді.

№2 обьект: «SOKCK COMPACT DISC Recordable 700 MB / 80 MIN 52 Multi Speed CD-R» техникалық сипаттамалары бар ақ тұсті компакт диск. Мәтіні қазақ, орыс және шет тілдерінде орындалған;

Интернет сайттарын қарау туралы хаттама - 08 маусым 2017 жылғы (8 парагата).

№2 Ескерту:

- №1 обьектінің /8df3fd785a21/, /016b7cf729df/, /40e1f76340fc/, /42618408ea01/, /eae398d6a538/, /f7d5314556b5/, /fc72633c48e6/ файлдары және шет тілінде орындалған мәтіндері зерттеуге алынбады.

Сараптамага берілген компакт-дискідегі жазуларды зерттеу барысында мынадай құрал-жабдықтар пайдаланылды:

- «Qmax» компьютері;
- «beyerdynamic» құлақ қабы (наушники).

2. ЖУРГІЗІЛЕТІН ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ҒЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІК НЕГІЗДЕРІН АНЫҚТАУ

2.1. Жүргізілетін зерттеулердің ерекшелігіне сәйкес әдебиеттер тандау:

- 1) Методика по производству психолого-филологической экспертизы (на предмет провоцирования этнической, расовой, религиозной и иной непрязни, позволяющей давать правовую оценку публичным высказываниям и материалам средств массовой информации. Астана-2008, под редакцией Аманкулова К.К., с.336.
- 2) Исследование объектов религиозного характера. Методические рекомендации для экспертов. Алматы, изд. ЦСЭ МЮ РК, 2004, с.90.
- 3) Русско-Казахский словарь. Алматы: Дайк-Пресс, 2005.
- 4) В.А.Иванов, Я.Ф.Трофимов. Религии в Казахстане. А.2003г.
- 5) Васильев Леонид Сергеевич. История религии Востока: Учеб. пособие - М., Ростов-н/Д: Книжный дом, Феникс 1992-432ст.
- 6) История религий в России: Учебник, Под. Общ. Ред. Н.А. Трофимчука-М. Рагс 2002-592ст.
- 7) Кулаков Андрей Евгеньевич. Религии мира: 10-11 клас.учеб. пособие М-АСТ 1998-432ст.
- 8) Маймақов Ф.Қ. Қазіргі заманғы дінтану негіздері.-Алматы, 2013.
- 9) Н.А.Мұқанова, Д.Райханқызы, А.К.Избаиров, Ж.Е.Нурбаев. Университет КАЗГЮУ, Астана. Сот дінтанушылық сараптамасын жүргізу жөніндегі әдістеме. 2015 – 116 б.
- 10) Ислам. Энциклопедический словарь. М. «Наука».1991.-С. 66-67).
- 11) Оңтүстік Рабат. №15 (241) 15 сәуір 2015ж. Жаңа ислам мемлекеті: аныз бер ақиқат, 3 б.
- 12) Социологическая энциклопедия. Под общ. ред. А.Н. Данилова. Минск, 2003.
- 13) Биекенов К., Садырова М. Әлеуметтанудың түсіндірме сөздігі. — Алматы: Сөздік-Словарь, 2007.
- 14) Основы политологии. Курс лекций. Н.К.Капесов. 1995.
- 15) Мангейм Дж.Б., Рич Р. Политология. Методы исследования. - М.:Весь Мир, 1997.

2.2. Психологиялық-филологиялық зерттеу барысында пайдаланылған әдістер: семантикалық-синтаксистік анализ (сәйкес синтаксистік құрылымдар арқылы жасалған сөйлемді мағыналық жағынан зерттеу), қызметтік (функционалдық)-прагматикалық анализ (тілдік құрылымдардың қызметін тұтас сөйлем құрамында зерттеу), мәнмәтіндік (контекстуалдық) анализ.

2.3. Дінтанушылық зерттеу барысында келесі әдістер қолданылды:

Типологиялық әдіс қандай да бір белгілері бойынша зерттелініп жатқан объектілерді бөлшектеу және топтастыру процедураларының жиынтығын білдіреді. Типологияция нәтижесінде статистикалық тұрғыдан берік белгілер тобы – типтер жасалады, олар белгілі бір объектілер, құбылыстар үшін типологиялық ортақтықтың моделін береді. Қайсыбір объектінің белгілерінің инварианттығы оны сәйкес типке жатқызуға мүмкіндік береді. Типтің ішіндегі объектілердің белгілерінің айырмашылығы кездейсоқ сипатта болады, бұл айырмашылықтар әр түрлі типтегі объектілердің қасиеттерінің айырмашылығымен салыстырғанда болар болмас. Типологияция көмегімен діндердің тарихи типтерінің, еркін ойшылдық типтерінің сипаттамалары алынған.

2.4. Аталған зерттеу контент-талдау негізінде жүргізілді. Контент-талдау – бұл мәліметтердің ішіндегі әлеуметтік фактілер мен тенденцияларды анықтау және өлшеу мақсатында сандық-сапалық жағынан талдаудың арнайы әдісі болып табылады. Аталған әдістің ерекшелігі ол мәліметтердің әлеуметтік контексте зерттеуі болып табылады. Контент-талдау негізгі зерттеу әдісі ретінде қолданылуы мүмкін (мысалыға, газеттің, үгіттемелердің және т.б. әлеуметтік бағдарын зерттеуде); параллельді, яғни басқа да қосымша көмекші әдістер арқылы. Контент-талдау арқылы зерттеу объектісі ретінде басылымдар, радио, теледидар, бұкаралық үгіт-насихат құралдары және т.б. қарастырылады.

Аталған эксперttік зерттеу сапалық, құрылымдық контент-талдау негізінде жүргізілді. Бұл жағдайда зерттеушімен не айтылғандығы ғана емес, қалай айтылғандығы да қарастырылады.

3. СОТ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ-ФИЛОЛОГИЯЛЫҚ ЗЕРТТЕУ

(Мырзаева М.Ә.)

3.1 Сараптамага ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» параптикасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында әлеуметтік, ұлттық, рулық, наследілік, діни араздықты немесе алауыздықты қоздыру, азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-қасиеті не діни сенімдерін қорлау белгілері, сондай-ақ дінге көзқарас, ұлттық, наследілік, діни белгілері бойынша олардың айрықшылығы, артықшылығы немесе кемдігі насхаттау бар ма?

Әлеуметтік, ұлттық, рулық, наследілік, діни араздықты немесе алауыздықты қоздыру деп - әр түрлі ұлттар, ру, наследілік, әлеуметтік және діни топтардың арасында қактығыстар туғызуға әрекет жасау түсініледі. Олар күш көрсетумен, қорқытумен, бір ұлт, ру, наследілік, әлеуметтік, дін топ өкілдерінің айрықшылығы, артықшылығы және басқалардың кемшілігі туралы пайымдаулармен, қорлаумен және т.б. жүзеге асуы мүмкін.

Әлеуметтік, ұлттық, рулық, наследілік, діни төзімсіздіктің басты белгілері болып мыналар табылады:

қандай да бір ұлттың, рудың, наследілің, діннің, әлеуметтік топтың жағымсыз образын, сондай-ақ теріс этникалық стереотипті санада қалыптастыру және нығайту;

азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-қасиетін, діни сезімдерін қорлау;

Мырзаева М.Ә.

белгілі бір ұлттың, рудың, нәсілдің, әлеуметтік топтың, діннің табиғи артықшылығын және басқалардың кемістігін айту;

бір ұлттық, рулық, нәсілдік, әлеуметтік, діни топтың әрекеттерін басқа топқа қарсы жасалған жауыздық әрекеттер мен қауіпті ниеттерге жатқызу;

жеке бір өкілдің әрекеттері үшін бүкіл этникалық, әлеуметтік, рулық, нәсілдік, діни топтың кінәлау және жауапкершілікті арту;

белгілі бір ұлттың, рудың, нәсілдің, әлеуметтік топтың, діннің түпкі жауыздығын, дұшпандығын растау;

белгілі бір ұлттың, рудың, нәсілдік, діни топтың өкілдеріне қарсы әрекетке итермелеу;

белгілі бір ұлттық, рулық, нәсілдік, діни, әлеуметтік топ өкілдеріне қатысты геноцидті, депортациялауды, қудалау мен құғын-сүргінді макұлдау;

белгілі бір ұлттың, рудың, нәсілдің, діни топтың өкілдерін әртүрлі қызмет салаларынан ығыстыруды, қысып шығаруды талап ету;

азаматтардың ұлттық, рулық, нәсілдік, әлеуметтік белгісіне қарай құқықтары мен бостандықтарының шектелуін немесе оларға аса жеңілдік жасалуын талап ету;

белгілі бір ұлттың, рудың, нәсілдің, әлеуметтік топтың, діннің өкілдеріне қарсы зорлық-зомбылық әрекеттерге арандату;

белгілі бір ұлттың, рудың, нәсілдің, әлеуметтік топтың, діннің өкілдеріне қатысты қауіп төндіру мен қорқыту;

белгілі бір ұлттық, рулық, нәсілдік, әлеуметтік, діни топтың басқаларға қарсы астырытын әрекеттері мен құпия жоспарларының бар екенін айту;

жеке бір өкілдердің қандай да бір жағымсыз сипаттамасы мен кемістігін бүкіл этникалық, рулық, нәсілдік, әлеуметтік, діни топтардың мақсатқа сәйкес әрекеттерінің болуымен байланысты түсіндіру.

Азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-қасиетін не діни сезімдерін қорлау – белгілі бір ұлтка, дінге әдепсіз нысандағы жағымсыз қатынас көрсету. Қорлау – біреудің ар-намысын, қадір-қасиетін әдепсіз нысанда төмендету. Сөйлеудің әдепсіз нысаны – автор өз ойын білдіру мақсатында нормаға сәйкес келмейтін тілдік құралдарды, инвективтік, балағат (тыйым салынған) лексиканы пайдалануы.

Нормаға сәйкес келмейтін инвективтік лексика (invective oratio (балағат сөз) – пайдаланылуы қарым-қатынастарда (БАҚ-да) қоғамдық ізгілік нормаларын бұзатын қорлаушы тіл; балағаттау, біреуге, бір нәрсеге қарсы жағымсыз сөйлеу.

Дінге көзқарас, ұлттық, нәсілдік белгілері бойынша олардың айрықшылығы немесе кемдігін айтатын сөйлемдер – арнайы лексика-грамматикалық, семантикалық құрылымдары азаматтардың табиғи, биологиялық, адамгершілік қағидалары, діни белгілеріне қарай кемсітетін немесе айрықшылығын, артықшылығын білдіретін сөйлемдер немесе сөйлемшелер. Грамматикалық жағынан олар «жақсы-жаман» принциптері бойынша салыстыру арқылы да жасалады.

Мурзанов

Зерттелетін объектілердің вербальді (ауызша-жазбаша) деңгейдегі анализі келесіні көрсетті:

Зерттеуге ұсынылған материал мәтінінде әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, діни араздықты немесе алауыздықты қоздыру, азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-қасиеті не діни сенімдерін қорлау белгілері, сондай-ақ дінге көзқарас, ұлттық, нәсілдік, діни белгілері бойынша олардың айрықшылығы, артықшылығы немесе кемдігі туралы сөйлемдер жоқ екендігін көрсетті. Өйткені мәтіндер құрамында:

- әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, діни араздықты немесе алауыздықты қоздыруга бағытталған қандай да бір әлеуметтік топ, өкілдеріне жағымсыз баға беру келтірімеген;
- қандай да бір әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, діни топ өкілдеріне қарсы жағымсыз зорлық әрекеттерге итермелебулар келтірілмеген;
- тілдік нормага кірмейтін инвективтік, балағат (тыым салынған) лексика және қандай-да бір әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, діни топ өкілдеріне қатысты теріс-жағымсыз бағалау сөздер мен сөйлемдер келтірілмеген;
- қандай-да бір әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, діни топ өкілдеріне қатысты теріс-жағымсыз бағалау және «жаман-жақсы» деп азаматтарды салыстырулар жоқ.

Сонымен, зерттеуге ұсынылған №№1, 2 объектілер мәтінінде әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, діни араздықты немесе алауыздықты қоздыру, азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-қасиеті не діни сенімдерін қорлау белгілері, сондай-ақ дінге көзқарас, ұлттық, нәсілдік, діни белгілері бойынша олардың айрықшылығы, артықшылығы немесе кемдігі туралы сөйлемдер жоқ.

3.2. Сараптамага ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парақшасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында үкіметті күштеп басып алу, үкіметті күштеп ұстауга немесе конституцияның құрылышын күштеп өзгертуге сондай-ақ Қазақстан Республикасының тұластығын және аумағының бірлігін күштеп бұзуга үндеулер бар ма?

Аталмыш сұраққа жауап беру үшін келесі негізгі ұғымдардың анықтамасы қажет:

Үндеу – халықты белгілі бір іске жұмылдыру үшін жазылған ұран, шақыру, яғни адамдардың санасына, еркіне және іс-әрекетіне әсер ету арқылы олардың белгілі бір іс-әрекет жасауларына ниеттер қалыптастыру нысаны. Аталмыш жағдайда субъектінің үндеулері нақты бір мақсатқа ие болуы тиіс - азаматтарды біріктіруге, еріктерін белсендендіруге және іс-әрекеттерін билікті күшпен басып алу, билікті күшпен ұстап тұру, Қазақстан Республикасының конституциясын бұзу және оның құрылышын күштеп өзгерту арнасына бағыттау.

Үндеудің негізгі белгілері болып мыналар табылады:

- фонетикалық деңгейде – көтеріңкілік екпінде айтылынуы;

- семантикалық және грамматикалық деңгейде – ұндеудің семантикасы лексикалық бірліктен пайдалануы, яғни белгілері бір іс қымылға ниеттегі (етістік императивтер).

Күштеу әрекеттеріне шақыру. Күштеу сын есім сөзіне түсіндірме сөздікте - 'күш жұмсау, зорлау, қинау' - деген түсінік берілген. Олар 'физикалық күш қолдану, қандай да бір адамға мәжбүрлеу, күштеу, ықтиярыз көндіру' арқылы әсер ету ұғымдарына сәйкес келеді. Күштеу әрекетіне шақыру мағынасы – адамды қандай да бір адамға қарсы физикалық күш жұмсау немесе мәжбүрлеу, күштеу, ықтиярыз көндіру әрекеттері бар оқиғаны суреттеу.

Күштеу әрекеттеріне шақыру бар мәтіндерді талдау барысында мыналар ескеріледі: 1) айтушының коммуникативті ниетінің, пиғылының болуы; 2) физикалық күш жұмсау немесе мәжбүрлеу, күштеу, ықтиярыз көндіру әрекетті мағынасының болуы; 3) әрекет адресатын анықтау; 4) оқиғаның кімге немесе неге бағытталғанын анықтау (әрекет объектісі).

Зерттеуге берілген материалдардың талдауы объектілер мәтінінде Қазақстан Республикасының Конституциясын бұзуға, билікті күшпен басып алуға, билікті күшпен ұстап тұруға, Қазақстан Республикасының конституциялық құрылышын күштеп өзгертуге бағытталған ұндеулер жок екенін көрсетті, өйткені мәтіндер құрамында аталмыш әрекеттерге итермелейтін күштеу әрекетінің (физикалық күш жұмсау немесе мәжбүрлеу, күштеу, ықтиярыз көндіру әрекетті мағына) мағыналық компоненттері жок.

Сонымен, зерттеуге ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парақшасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында үкіметті күштеп басып алу, үкіметті күштеп ұстауға немесе конституцияның құрылышын күштеп өзгертуге сондай-ақ Қазақстан Республикасының тұтастығын және аумағының бірлігін күштеп бұзуға ұндеулер жок.

4. ДІНТАНУШЫЛЫҚ ЗЕРТТЕУ (А.Мирзаходжаев)

4.1. Сараптамага ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парақшасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында қай дінге, қандай діни ағымга жетады, автор (авторлар) басқа дінге, ұлттар, насеілдерге қарым-қатынас туралы қандай қозқарастарды уағыздайды?

Дінттануышылық зерттеу үшін төмендегі анықтамаларды білу қажет:

«Ирак және Леванта ислам мемлекеті» («ИЛИМ») немесе Ирак және Шам ислам мемлекеті – ИШИМ, сондай-ақ «Ислам мемлекеті» - орыс транслитерациясында: ад-Даулят ал-Исламийя, латын транслитерациясында: alDaulé alAṣlāmīe) – халықаралық ислами террористік үйімі.

Үйім 15 қазан 2006 жылы Ирак жерінде жергілікті «Аль-Каїда» бөлімшесінің бастауымен бірқатар радикальды ислам топтарының бірігуі нәтижесінде атап айтқанда, «Ансар ат-Таухид», «Аль-Фураба», «Ислам жихады», «Асаиб әль-Ахуаль», «Жамаға әль-Мурабитин», «Ансар ат-Таухид уа-с-Сунна», «Фурсан ат-Таухид», «Жунд Милләт әль-Ибраһим» сияқты ірілі-ұсақты ислам топтарымен бірігіп көшбасшысы Абу Умар әль-Бағдади

басшылығымен «Ирак ислам мемлекетінің» құрылғанын жариялады. 9 сәуір 2013 жылы бұл ұйым «Ирак және Шам ислам мемлекеті (басқа нұсқада «....және Леванта») деп атала бастады. 2014 жылдың маусым айының сонында «Ирак және Леванта ислам мемлекеті» ұйымы «Ислам мемлекеті» (ИМ) деп аталды. Оның басында ұйым көшбасшысы Эбу Бәкір әль-Бағдади (Абдолла Ибраһим ас-Самараи) тұрды.

Сонымен, бүгінгі таңда бұл ұйым Ирак және Леванта ислам мемлекеті «ИЛИМ», Ирак және Шам ислам мемлекеті «ИШИМ» және Ислам мемлекеті «ИМ» деген атаулармен аталады.

«ИЛИМ», (ИШИМ), (ИМ) ұйымының негізгі идеясы ұлттық, тектік-топтық, нәсілдік, әлеуметтік белгілеріне қарамай барлық мұсылмандардың рухани бірлігі, жоғары рухани көшбасшы Халифа билігі басшылығында (мужаид әмірлерге мойынсұну арқылы) мұсылмандардың саяси бірігуі, шаригат негізінде құрылған (Халифат, ислам мемлекеті) теократиялық мемлекет құру, мұсылман еместерге қарсы қарулы құрес жүргізу, шииттерге әсіресе рафидиттер мен сефевидтерді мұсылмандардың жауы, құқық қорғау және зайырлы билік өкілдерін, бір топтан екінші топқа қашып жүрген ұйымның көзқарастарын қабылдамаған мұсылман-сатқындарды тағұт (Алланың заңынан басқа заңды қабылдаушы) деп есептеу және ұйымның мақсаты үшін өзін-өзі құрбан етуге (шәһид болуға) саналы түрде дайын болу табылады.

«ИЛИМ» (ИШИМ), (ИМ) ұйымының негізгі белгілеріне мыналар жатады:

- ислам мемлекетінің халифасына ант беру;
- қабірлерді, киелі орындарды әсіресе, шиит-рафидиттердің қабірлерін киарату;
- Алла жолында өзін-өзі құрбан етуге (шәһид болу) басқаларды уағыздау;
- жиһад жасауға шақыру;
- шииттерге әсіресе рафидиттер мен сефевидтерге қатысты төзімсіздік таныту;
- пайғамбарлық жолындағы ислам мемлекеті Халифатты құруға насихаттау;
- Америка, Сирія және Ирак мемлекеттерінің жүргізіп жаткан саясатына теріс жағымсыз көзқарастарын көрсету;
- тағұт (Алланың заңынан басқа заңмен басқарылатын) мемлекетті тастап, ислам мемлекетіне қоныс аударуға уағыздау;
- Эбу Бәкір әль-Бағдадиды мұсылмандардың әмірі, ислам мемлекетінің басшысы деп есептеу [11:3].

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /8df04cc55e33/ файлының дінтанушылық талдауы келтірілген көзқарастар мен ойлар «Ислам мемлекеті» (ИЛИМ), (ИШИМ), (ИМ) террористік ұйымына жататындығын көрсетті. Материалдарда «Ислам мемлекеті» (ИЛИМ), (ИШИМ), (ИМ) террористік ұйымына тән белгілер бар, мысалы:

- Алла жолында өзін-өзі құрбан етуге (шәһид болу), жиһад жасауға, шахид болуға, мужаидтерге еруге шақыру:

«...что касается даулят ал ислам и халифат. И те обвинения которые сыпятся в наш адрес со всех сторон. То есть, со стороны тех, которые отсаживаются от джихада, со стороны тех, которые ничего не делают для

Ж. Мурзанов

религии Аллаха. И кроме как делает пятикратный намаз и думает, что они этим самым помогают религии Аллаха. Вы не помогаете не самим себе и не религии Аллаха и каждый кто отсиживается и не помогает даулятам ислам сегодня, он будет спрошен за это в судный день » (04:20)» (№1 объект, файл / 8df04cc55e33/);

«Вы обвиняете нас в том что, мы массово убиваем мусульман, то что мы убийцы, то что мы проливаем кровь. А разве пророк алаихиссолату уассалам и его сахабы не проливали кровь. Разве вы не читали сиру ибн Хишама, который передается что пророк алаихиссолату уассалам зарезал семьсот человек после одной из битв. Зарезал семьсот человек и это наш пророк алаихиссолату уассалам, и это наша религия. А что касается вашей религии уаллохи я не знаю откуда вы её берете. А что касается обвинений, когда приводишь доказательство из Куръана, сунны и ижма, это истина они начинают говорить: «Такой то шейх сказал про дауля так-то. И такой-то шейх сказал про дауля так-то. И никто из ученых больших не поддержал» (03:02)» (№1 объект, файл / 8df04cc55e33/);

- тағұт (Алланың заңынан басқа заңмен басқарылатын) мемлекетті тастап, ислам мемлекетіне қоныс аударуға уағыздау;

«Пока вы можете делать хиджру, делайте! Хиджра уаджисб. Любую книгу откройте, любую книгу по убеждению. Аль-хиджра из дарул куфр в дарул ислам уаджисб. Откройте любую книгу там это найдете братья! Не затягивайте, не обманывайтесь! Не думайте, что вы сделаете хиджру завтра, после завтра, не обманывайтесь этим. Завтра может закрыться дорога. А если не закроется дорога, то может закрыться ваше сердце» (00:14)» (№1 объект, файл / 8df04cc55e33/);

- пайғамбарлық жолындағы ислам мемлекеті Халифатты құруға насиҳаттау;

«И так же все братья и сестры мусульмане! Присоединяйтесь к даулятам ислам, присоединяйтесь к вашим братьям! Не ждите пока смерть придет за вами! И не ждите пока закроется дорога» (00:38)» (№1 объект, файл / 8df04cc55e33/);

Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) ұйымы 1928ж. Египетте шейх Хасан әл-Баннаның негіз салуымен пайда болды. Оның көзқарастарының қалыптасуына Абу Хамид әл-Газали, Мұхаммад Абдо, Жамал әл-Афғани және Рашид Риданың еңбектері елеулі әсер етті. әл-Банна исламның сунниттік ағымының шенберінде әл-Афғани мен Риданың панисламизм идеясын дамытты және «ұлттық ислам», «ислам мемлекеті» жиһад концепциясын жасады. Ұйымның идеологиялық негізінде Сайд Құтыптың «Исламдағы әлеуметтік әділдік» және әл-Газали, Мұстафа ас-Сибайдың шығармалары ерекше орын алады.

Ұйымның идеологтары ислам әлемі европалық даму, оның мәдени және идеологиялық қағидаттары үлгісінің әсерінен арылып, қоғамдық өмірді Құран мен шариғат нормаларына сәйкестендіру қажет дейді. әл-Баннаның көзқарасы бойынша ислам мемлекетін құрудың басты мақсаты капиталистік және социалистік даму жолынан артық болып табылатын «ислами даму жолына» алып келеді.

Саяси идеал «Мұсылман бауырлар» мына ұранды ұстанады: «Алла біздің Құдайымыз, пайғамбар – басшымыз, Құран – конституциямыз, жиһад – жолымыз, Алла жолында өлу – біздің ең жоғары ұмтылысымыз»

«Мұсылман бауырлар Ассоциациясы» қайырымдылық, ағартушылық жолынан өтіп (1928-1936) террорды құресудің құралы ретінде белсенді турде қолданатын саяси ұйым деңгейіне жетті. «Ассоциация» әскерилендірілген құрама құрайтын бірнеше әрі күрделі жүйеге бөлінді. Хасан әл-Банна өлгеннен кейін соның негізінде әрқайсысы өз алдына тәуелсіз ұйымдар ретінде Таяу және Орта Шығыс елдерінде «Мұсылман бауырлар қозғалысы» деп аталатын бірнеше топтар бөлініп шықты.

«Мұсылман бауырлар қозғалысы» бүгінгі таңда негізгі үш бағытқа бөлінген: орташа – бұл әл-Банна және Құтыптың ізбасарлары; ислам демократтары - «ислам социализмі» дейтін әртүрлі нұсқадағы жақтаушылар; террорды кеңінен қолданатын бірқатар экстремистік топтар. Бұл топқа «Мұсылман бауырлар Ассоциациясынан» XXғ. 50-ші жылдары бөлініп шыққан «Хизбут-Тахрір» ислам азаттық партиясы жатады. Бүгінгі таңда ол араб елдерінің барлық аумағында бар және ол зандастырылмаған жағдайда жұмыс істейді. Идеологияның негізінде ислами саяси-құқықтық жүйе - Халифатты құру болып табылады [1:166-167].

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /5671dbf14204/, /a8f932f3f3ca/, файлдары Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) ұйымына жатады. Материалдарда Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) ұйымына жататын төмендегі белгілер бар. Мысалы:

- жиһад жасауға уағызыдау (шабид болу):

«Джихад - это одно из самых великих призывов именно к исламу. Призыв к таухиду. И поэтому человек, то есть каждый верующий раб должен заниматься даеват после того, как этот человек укрепил себя он должен заниматься даеват, он должен заниматься призывом» (-25:06)» (№1 объект, файл /5671dbf14204/);

«Человек, ведя джихад, делает даеват. И инициатор с вами тоже будем, как сказал Всевышний, в Куръяне: «О пророк! Побуждай верующих на сражения. То есть, это является приказ Всевышнего Аллаха к его пророку, чтобы он побуждал верующих на сражения и мы с вами тоже будем друг друга побуждать на сражения. Будем стараться приводить примеры или те аяты, где будем побуждать друг-друга на сражения. И поэтому, человек ведя джихад, то есть, показывая мусульманам вот эту, вот эту сладость джихада. Всевышний Аллах в Куръяне сказал: сражайтесь с ними, их накажет Всевышний Аллах вашими руками. То есть, возвысит вас над ними и излечит сердца верующих рабов» (-23:15) (№1 объект, файл /5671dbf14204/);

«...Он вынужден убивать своих родственников, он вынужден сражаться может быть со своим отцом, может быть со своим сыном, он может быть, то есть выходит против тех, кто его кормил или воспитал с самого детства, если эти люди стали на сторону врага, стали, взяли в руки оружие и сражаются с исламом, здесь уже человек оставляет все свои личные амбиции и принимает сторону ислама и защищает его и выходит, то есть

уничтожает их врагов, кем бы они не были» (-27:41) (№1 объект, файл /5671dbf14204/);

«Всевышний Аллах в Куръане сказал: предписано вам сражение, но оно вам не приятно. В каком плане не приятно. Не идет речь, ни в коем случае не идет речь о том, что это обращение сподвижникам, что им не нравится выходить на джихад. Сподвижники с радостью все бросали, бросали свои семьи, бросали свое имущество, выбегали на джихад. То есть, с большой радостью они выбегали на встречу с Всевышним Аллахом» (-26:51) (№1 объект, файл /5671dbf14204/);

«Затем уже если кто-то из неверующих хочет выйти с войной, то мы будем воевать, проблем нет. Мы будем за эту религию умирать и отдавать свои жизни. Мы будем за эту религию также и убивать и точно также как они будут убивать нас» (-22:58)» (№1 объект, файл /a8f932f3f3ca/);

б) «...поэтому вот эти, те которые там умирают в Москве или же в Петербурге или где бы то они не умирали, они в результате терактов, эти теракты скажем так один из видов ведения войны. То есть, теракт подрыв, какие-то партизанские движения, это один из партизанской войны. Это - цель этого не просто убить кого-то, нет цель этого чтобы кафиры прекратили. Пускай прекратят, ведь если они прекратят никто же не будет их потом убивать. Мы не фашисты чтобы просто собрать всех и резать. Нет! Если они прекратят, уаллохи их никто не будет их убивать. Пускай прекратят, пускай выйдет из земель мусульман. Пускай платят жизнью или же принимают ислам. Почему они не прекращают. Потому они не принимают мусульман всерьез... (-17:59)

...Если вы не стыдитесь людей, то хотя бы постыдитесь Аллаха субханаху уа Таъала, который приказал вести джихад против кафиров в Куръане. Если кто-то не верит то пусть откроет Коран, пусть откроет сура аль-Анфал, я не говорю аяты, я говорю целые суры, пусть откроет сура анфал, сура тауба, сура Мухаммад, пусть откроет сура ан-Ниса, пусть откроют суру аль-Имран, в очень многих местах, Аллах субханаху уа Таъала в сотнях без преувеличения, в сотнях аятах Алла субханаху уа Таъала приказывает джихад. Где вы от этого всего? Они выполнили, они последовали за свою веру, они правдивы в своей вере, они выполнили, а вы предатели субханалла! Не вам открывать на них рот... (-06:03) (№1 объект, файл /a8f932f3f3ca/);

Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) ұйымы негізінде құрылған «ат-Такfir уаль-Хиджра» діні ұйымы.

Такfir – (араб. Кәпір деп жариялау). Мұсылмандар өмір сүрген ұмметінің (қоғамның) идеяларын және көзқарастарын қолдамайтын мұсылмандарды кәпірсің деп айыптау. Исламның барлық жауларын кәпір деп жариялау құқықтық экстремисттік (лаңкестік) ұйымдардың тәсілі болып табылады.

Тәкпірлік идеологияның накты көрінісін «Ат-Такfir уаль-Хиджра» жақтастарының қызметі көрсеткен, олар:

1. Мұсылманды кәпірсің деп әркім айыптай алады, және бұл үшін қандай бір арнайы рәсімдерді жүргізуге талап етілмейді;

Жасанов 8 *Мурзан*

2. Бес уақыт намазын жасамайтын кез келген адам діннен безген (кәпір) болып табылады, ол өзін мұсылмандын деп санаса да және шаһадат – иман күәлігін айтқан болса да;

3. Құқық қорғау органдарында қызмет ететін кез келген мұсылман діннен безген (кәпір) болып табылады;

4. Жоғары келтірілген санаттағы адамдарды опасыз (кәпір) деп есептемеген адам опасыз болып табылады;

5. Жоғары келтірілген санатқа жататын адамдардың қаны, мұлкі және ары рұқсат етілген (халал) болып табылады. Басқаша айтқанда, оларды өмірінен айыруға болады. Барлық келтірілген күштеу іс-қымылдары күнәлі болып табылмайды деп тұжырымдайды.

Тәкпіршілдер мына тезисті ұстанады. «Бізben болмаған, бізге қарсы». Осы сектаның мушелері ата-аналарынан, отбасыларынан бас тартқан, егер де соңғылары олардың сенімдерін қабылдамаған болса. Негізгі тәкпірлік формула былай белгіленеді: «Егер сен кәпірді кәпір деп есептемесен, онда өзің – кәпірсің. Ал егер осы сектадан кім шыққысы келсе, онда оны «бара» (куғындалушы) деп жариялады.

1) Жиһад («ұмтылу») – сенім үшін күрес (сөзбе-сөз: жиһад фи сабиби-ллах – «Аллаh жолындағы күрес»).

Тәкпірді жариялағаннан соң келесі заңды кезеңі күпірлікке қарсы қарулы жиһад қажеттілігі жарияланады. Бұл ретте радикалдардың көзқарасына сай жиһадқа кіргенге дейін оның кезеңдерінен өту керек: 1) исламға шақыру (дауа) және кәпірлерден бас тарту (тірі немесе өлі); 2) хижра (жер ауыстыру); 3) иада (әскери дайындық); 4) рибад (ислам шекараларын қорғау және сақтау); 5) жихад (қасиетті соғыс) [9:40-41].

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /e6be7d6135d1/ файлы Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) ұйымы негізінде құрылған «ат-Такfir уаль-Хиджра» діни ұйымына тән белгілер бар. Мысалы:

«...A выход с кафиром против мусульман - это куфрун амали. То есть это куфр действие. И кто выходит против мусульман считается кафиром. Поэтому как только они вышли вместе с ними и объединились с ними против мусульман мы подсчитали кафирами и правильно сделали. И будем их считать кафирами до тех пор пока они не покоятся от этого куфра» (№1 объект, файл /e6be7d6135d1/).

Осылайша, зерттеуге ұсынылған материалдардың дінтанушылық зерттеуі төмендегіні көрсетті:

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /8df04cc55e33/ файлында келтірілген көзқарастар мен ойлар «Ислам мемлекеті» (ИЛИМ), (ИШИМ), (ИМ) террористік ұйымына жатады.

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /5671dbf14204/, /a8f932f3f3ca/ файлдары Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) ұйымына тән белгілер бар.

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /e6be7d6135d1/ файлы Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) ұйымы негізінде құрылған «ат-Такfir уаль-Хиджра» діни ұйымына жатады.

№2 объект ислам дініне жатады.

Материалдарда автор (авторлар) басқа дінге, ұлттар, нәсілдерге қарым-қатынас туралы ешқандай көзқарастарды уағыздамайды.

5. САЯСАТТАНУШЫЛЫҚ ЗЕРТЕТУ (Мырзахметова Г.А.)

Аталған зерттеу контент-талдау негізінде жүргізілді. Контент-талдау – бұл мәліметтердің ішіндегі әлеуметтік фактілер мен тенденцияларды анықтау және өлшеу мақсатында сандық-сапалық жағынан талдаудың арнайы әдісі болып табылады. Аталған әдістің ерекшелігі ол мәліметтерді әлеуметтік контексте зерттеуі болып табылады. Контент-талдау негізгі зерттеу әдісі ретінде қолданылуы мүмкін (мысалыға, газеттің, үгіттемелердің және т.б. әлеуметтік бағдарын зерттеуде); параллельді, яғни басқа да қосымша көмекші әдістер арқылы. Контент-талдау арқылы зерттеу объектісі ретінде басылымдар, радио, теледидар, бұқаралық үгіт-насихат құралдары және т.б. қарастырылады.

Аталған эксперttік зерттеу сапалық, құрылымдық контент-талдау негізінде жүргізілді. Бұл жағдайда зерттеушімен не айтылғандығы ғана емес, қалай айтылғандығы да қарастырылады.

5.1 Сараттамага ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парашасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актісін жасауга жария түрде шақыру белгілері бар ма?

Аталмыш сұраққа жауап беру үшін келесі негізгі ұғымдардың анықтamasы қажет:

Терроризм – (лат. terror - қорқыныш, үрей) - саяси мақсатты сұлтауратып күш қолдану. Терроризм – күш қолдану идеологиясы және халықты үрейлендіруге байланысты және жеке адамға, қоғам мен мемлекетке залал келтіруге бағытталған күш қолдану және (немесе) өзге де қылмыстық әрекеттерді жасау не жасаймын деп қорқыту жолымен мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының немесе халықаралық ұйымдардың шешім қабылдауына әсер ету практикасы

Терроризмді насиҳаттау – Жазбаша, ауызша және көрнекі-шеру түрде ой, көзқарас, теорияларды тарату, терроризмді актау және террористік іс-әрекетті жүзеге асыру, сондай-ак, оны амалға асыруға үндеу; осы мақсаттарға тиісті материалдарды сақтау және дайындау.

Террорлық акт – саяси не әлеуметтік жеке тұлғалар мен топтардың адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп-қатер тудыратын, терроршылар билік органдарын шешім қабылдау мен оның орындалуын мәжбүрлеу нәтижесінде елеулі мүліктік зиян келтіру, сондай-ак, халықты үрейлендіру мен қорқыныш тудыру болып табылады. Әлеуметтік-саяси аспектіде терроризм түрлі әлеуметтік топтардың мұдделерін қанағаттандыру үшін зорлау әдістерін қолдану деп түсіндіріліп, конституциялық нормаларға қайшы келетін саяси мінез-құлықтың девиантты түрі ретінде анықталады.

Террорлық акт – мынадай формаларда жүзеге асырылады:

- жарылыш жасау;
- өрт қою;
- жарылғыш заттарды, радиоактивті, химиялық, биологиялық, токсикалық, уландырғыш заттар, катты әсер етуші заттар, ядролық құрылғыларды қолдану қаупі, жою, зақым жеткізу, жол қатынастары мен басқа да объектілерді алу;
- қоғамдық және мемлекеттік тұлғаға, ұлттық, этникалық, діни және басқа да топтарға қастандық жасау;
- тұтқындарды ұстай, адамдарды ұрлау, өміріне қауіп төндіру, жол-көлік оқиғалары мен апаттың болуына жағдай жасау;
- террорлық қауіптің барлық түрі; адам өліміне қауіп тудыру, елеулі мұліктік зиян келтіру не қоғамға қауіпті өзге де қоғамдық зардалтардың туындау қаупін төндіретін өзге де іс-әрекеттер жасау.

Терроризм актісін жасауға шақыру – жария түрде айтылған немесе таратылатын ақпараттық материалда көрініс тапқан, жеке тұлғаны терроризм актісін жасауға итермелеву мақсатында оның санасына, еркіне және мінез-құлқына әсер ететін үндеуді айтамыз.

Джихад («күш салу») сенім үшін күрес, Алла жолындағы күрес болып табылады. Джихадтың бірнеше түрі бар: жүрек джихады (өзіңнің жаман әдеттеріңмен күрес), тілдік джихад (адамгершілік нормаларын бұзушыларға және қылмыскерлерге қатысты тәрбиелік шараптар қабылдау); қылыш джихады (кәпірлерге қатысты қарулы күрес, күрес үстінде қаза болғандарға женнатта бақытты өмір күтіп тұргандығы айтылады) (Қара. Ислам. Энциклопедический словарь. М. «Наука».1991.-С. 66-67). Қазіргі кезде джихадтың тек бір түрі кен тарапуда - кәпірлерге қатысты қарулы күрес.

Әлеуметтік-саяси аспектіде терроризм түрлі әлеуметтік топтардың мұдделерін қанағаттандыру үшін зорлау әдістерін қолдану деп түсіндіріліп, конституциялық нормаларға қайшы келетін саяси мінез-құлқытың девиантты түрі ретінде анықталса, қазіргі кезде джихад кәпірлерге қарсы күрес жүргізудің идеялық негіздемесі болып табылады.

Зерттеуге алынған материалдардың негізгі ерекшелігі болып лаңкестікті жақтауши және лаңкестік әрекетті «қарулы джихад» түрінде жүзеге асыруды жақтайтын ақпараттарды тарату болып табылады. Жиһад концепциясы түсінігінің өте ауқымды, көпмағыналы болып табылатындығына қарамастан ұсынылған материалдарда ол «қылыш жиһады» түрінде диверсанттық-ланкестік түрде көрініс бар. Төмендегі үзінділерде материалдар мәтінінде терроризмді жақтайтын және террорлық әрекеттерді іске асыруды міндеттейтін концепциялардың бар екендігін көрсетеді:

Зерттеуге ұсынылған материалдар мәтіндерінде терроризмді насихаттаудың немесе терроризм актісін жасауға жария түрде шақырудың келесі белгілері бар:

Зерттеуге алынған №1 обьектінің негізгі ерекшелігі болып лаңкестікті жақтауши және лаңкестік әрекетті «қарулы джихад» түрінде жүзеге асыруды жақтайтын ақпараттарды тарату болып табылады. Жиһад концепциясы түсінігінің өте ауқымды, көпмағыналы болып табылатындығына қарамастан ұсынылған обьектіде ол «қылыш жиһады» түрінде диверсанттық-ланкестік түрде көрініс бар. Төмендегі үзінділердегі материалдар мәтінінде терроризмді

Аманжол Абдрахманов

жактайтын, дәріптейтін және террорлық әрекеттерді іске асыруды міндеттейтін концепциялардың бар екендігін көрсетеді:

Зерттеуге ұсынылған материалдар мәтіндерінде терроризмді насиҳаттаудың немесе терроризм актісін жасауға жария түрде шақырудың келесі белгілері бар:

Зерттеуге ұсынылған №1 объекті мәтіндерінде терроризмді насиҳаттау белгілері бар.

- «Джихад» анықтамасы көптеген түсініктеме спектріне қарамастан диверсиялық-террористік формада түсіндіріледі. Радикалдардың пікіріне сәйкес, джихад қарулы құрес ретінде олардың ілімдерінің таралуының шарты болады:

1) «...что касается даулятат ислам и халифат. И те обвинения, которые сыпятся в наш адрес со всех сторон. То есть, со сторон тех, которые отсиживаются от джихада, со сторон тех который ничего не делает для религии Аллаха. И кроме как делает пятикратный намаз и думает, что они этим самым помогают религии Аллаха. Вы не помогаете не самим себе и не религии Аллаха и каждый, кто отсиживается и не помогает даулятат ислам сегодня, он будет спрошен за это в судный день » (04:20)» (№1 объект, файл /8df04cc55e33/);

2) «Джихад - это одно из самых великих призывов именно к исламу. Призыв к таухиду. И поэтому человек, то есть каждый верующий раб должен заниматься даъват после того, как этот человек укрепил себя он должен заниматься даъват, он должен заниматься призывом» (25:06)» (№1 объект, файл /5671dbf14204/);

- «Джихад» анықтамасы көптеген түсініктеме спектріне қарамастан диверсиялық-террористік формада түсіндіріледі. Радикалдардың пікіріне сәйкес, джихад қарулы құрес ретінде олардың ілімдерінің таралуының шарты болады, сонымен қатар жиһад концепциясы түсінігінің өте ауқымды, көпмағыналы болып табылатындығына қарамастан ұсынылған материалдарда ол «қылыш жиһады» түрінде диверсанттық-лаңқестік түрде көрініс бар, және діни экстремизмді насиҳаттау белгісі болып табылады, мысалы:

3) «Вы обвиняете нас в том что, мы массово убиваем мусульман, то что мы убийцы, то что мы проливаем кровь. А разве пророк алаихиссолату уассалам и его сахабы не проливали кровь. Разве вы не читали сиру ибн Хишама, который передает, что пророк алаихиссолату уассалам зарезал семьсот человек после одной из битв. Зарезал семьсот человек и это наш пророк алаихиссолату уассалам, и это наша религия. А что касается вашей религии уаллохи я не знаю откуда вы её берете. А что касается обвинений, когда приводишь доказательство из Куръана, сунны и ижмаъ, это истина они начинают говорить: «Такой-то шейх сказал про дауля так-то. И такой-то шейх сказал про дауля так-то. И никто из ученых больших не поддержал» (03:02)» (№1 объект, файл /8df04cc55e33/);

4) «Человек ведя джихад делает даъват. И инишалла с вами тоже будем как сказал Всевышний в Куръане: «О пророк! Побуждай верующих на сражения. То есть, это является приказ Всевышнего Аллаха к его пророку, чтобы он побуждал верующих на сражения и мы с вами тоже будем друг друга побуждать на сражения. Будем стараться приводить примеры или те аяты,

Жиһад 16 Марзан

где будем побуждать друг друга на сражения. И поэтому человек, ведя джихад, то есть, показывая мусульманам вот эту, вот эту сладость джихада. Всевышний Аллах в Куръане сказал: сражайтесь с ними, их накажет Всевышний Аллах вашими руками. То есть, возвысит вас над ними и излечит сердца верующих рабов» (23:15) (№1 объект, файл /5671dbf14204/);

5) «...Он вынужден убивать своих родственников, он вынужден сражаться может быть со своим отцом, может быть со своим сыном, он может быть, то есть выходит против тех, кто его кормили или воспитали с самого детства, если эти люди стали на сторону врага, стали, взяли в руки оружие и сражаются с исламом, здесь уже человек оставляет все свои личные амбиции и принимает сторону ислама и защищает его и выходит, то есть уничтожает их врагов, с кем бы они не были» (27:41) (№1 объект, файл /5671dbf14204/);

- Жиһад концепциясы түсінігінің өте ауқымды, көпмагыналы болып табылатындығына қарамастан ұсынылған материалдарда ол «қылыш жиһады» түрінде диверсанттық-лаңкестік түрде көрініс бар, сонымен қатар, терроризмді насиҳаттау белгісі болып табылады:

6) «Всевышний Аллах в Куръане сказал: предписано вам сражение, но оно вам не приятно. В каком плане не приятно. Не идет речь, ни в коем случае не идет речь о том, что это обращение сподвижникам, что им не нравится выходить на джихад. Сподвижники с радостью все бросали, бросали свои семьи, бросали свое имущество, выбегали на джихад. То есть, с большой радостью они выбегали на встречу с Всевышним Аллахом» (26:51) (№1 объект, файл /5671dbf14204/);

7) «Затем уже если кто-то из неверующих хочет выйти с войной, то мы будем воевать, проблем нет. Мы будем за эту религию умирать и отдавать свои жизни. Мы будем за эту религию также и убивать и точно также как они будут убивать нас» (-22:58)» (№1 объект, файл /a8f932f3f3ca/);

8) «...поэтому вот эти, те которые там умирают в Москве или же в Петербурге или где бы то они не умирали, они в результате терактов, эти теракты скажем так один из видов ведения войны. То есть, теракт подрыв, какие-то партизанские движения, это один из партизанской войны. Это – цель, этого не просто убить кого-то, нет цель этого, чтобы кафиры прекратили. Пускай прекратят, ведь если они прекратят никто же не будет их потом убивать. Мы не фашисты, чтобы просто собрать всех и резать. Нет! Если они прекратят, уаллохи их никто не будет их убивать. Пускай прекратят, пускай выйдет из земель мусульман. Пускай платят жизнью или же принимают ислам. Почему они не прекращают. Потому они не принимают мусульман всерьез... (-17:59)

9) ...Если вы не стыдитесь людей, то хотя бы постыдитесь Аллаха субханаху уа Татьяля, который приказал вести джихад против кафиров в Куръане. Если кто-то не верит, то пусть откроет Коран, пусть откроет сура аль-Анфал, я не говорю аяты, я говорю целые суры, пусть откроет сура анфал, сура тауба, сура Мухаммад, пусть откроет сура ан-Ниса, пусть откроют суру аль-Имран, в очень многих местах, Аллах субханаху уа Татьяля в

Жиһад *А* *Мурзаев*

сотнях без преувеличения, в сотнях аятах Алла субханау уа Таъала приказывает джихад. Где вы от этого всего? Они выполнили, они последовали за свою веру, они правдивы в своей вере, они выполнили, а вы предатели субханалла! Не вам открывать на них рот... (06:03)» (№1 объект, файл /a8f932f3f3ca/).

Жоғарыда көрсетілген мәтіндерде «Джихад» анықтамасы көптеген түсініктеме спектріне қарамастан диверсиялық-террористік формада түсіндірілуі, джихад ілімін жактаушылар үшін, казіргі жүйеге қарсы қарулы құресі, жиһад концепциясы түсінігінің өте ауқымды, көпмағыналы болып табылатындығына қарамастан ұсынылған материалдарда ол «қылыш жиһады» түрінде диверсанттық-ланкестік түрде көрініс табуын, терроризмді жактайтын, дәріптейтін және террорлық әрекеттерді іске асыруды міндеттейтін концепциялар жалпы алғанда, терроризмді насиҳаттау, терроризм актін жасауға жария түрде шақыру белгілеріне жатқызуымызға болады.

Сонымен, зерттеуге ұсынылған материалдардың саясаттанушылық зерттеуі тәмендегіні көрсетті:

Зерттеуге ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапашасына жүктеліп сақталған №1 объектінің /8df04cc55e33/, /5671dbf14204/, /a8f932f3f3ca/ аудиожазба материалдарында терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актін жасауға жария түрде шақыру белгілері бар.

Зерттеуге ұсынылған №2 объекті мәтіндерінде терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актін жасауға жария түрде шақыру белгілері бар.

5.2. Сараптамага ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапашасына жүктеліп сақталған фотосуреттер және аудиожазба материалдарында тіркелушінің өзі жария еткен мақалаларда, фотосуреттерде террористік немесе экстремистік қызметті ұйымдастыру мақсатында тұлғаларды жасақтау, дайындау немесе қаруландыруға сілтейтін белгілер, мәліметтер бар ма?

Зерттеуге ұсынылып отырган материалдарда террористік немесе экстремистік қызметті ұйымдастыру мақсатында тұлғаларды жасақтау, дайындау немесе қаруландыруға сілтейтін белгілер, мәліметтер жоқ.

Аталмыщ сұралққа жауап беру үшін келесі негізгі ұғымдардың анықтамасы қажет:

Экстремизм - (лат.extremus -шеттеу, яғни орталықтан ауытқу, белгіленген жерден тыс кету деген мағына береді) саясаттағы шеткі көзкарастар мен шараларды ұстану. (См. Основы политологии. Курс лекций. Н.К.Капесов. 1995. Стр.204).

Экстремизм — «шеттеу» яғни орталықтан ауытқу, белгіленген жерден тыс кету деген мағына береді) — жалпы тәртіпті мойында майтын, өзінің пікірімен ғана іс-әрекет жасауши дегенді білдіреді. Экстремизмнің пайда болу себебі, адамның надандыққа, көрсекзызарлыққа бейімделген көзкарасынан пайда болады. Экстремизмнің тағы бір көрінісі басқа біреуді көре алмау, түсінбеу немесе түсінгісі келмейтін адамдардан шығады. Ланкесшілер дұрыс бағытқа жол көрсететін адамдардың кенесіне мұлдем құлақ аспайды. Олар өздерін ең

Рисунок 17 В Мурзаков

за кіршіксіз деп санап, басқаның барлығын адасушыларға жатқызып, жөн билетін адамдарды мойында майды. (Саяси түсіндірме сөздік. – Алматы, 2007.)

Шақыру- тікелей әрекетке шақыратын үндеу, яғни адамдарға тікелей үндеу жолымен белгілі бір іс-әрекет түрін жасауға шақыратын адамдар санасы, еркі мен тәртібіне әсер ету формасы.

Жасақтау - 1. Әскерді қару-жарақтандыру, қаруландыру. 2. Топ құрып үйымдастыру.

Дайындау - 1. Қамдау, әзірлеу, реттеу. 2. Шикізатты, өнімді жинау, сұрыптау, өндіру. 3. Белгілі бір мамандыққа, кәсіпке баулу, үрету.

Қару - 1. Ұрыста қолданылатын шабуыл және қорғаныс құралдары.

Жоғарыда келтірілген анықтамаларға сәйкес, зерттеуге ұсынылып отырған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапкашасына жүктеліп сақталған фотосуреттер және және аудиожазба материалдарында тіркелушінің өзі жария еткен мақалаларда, фотосуреттерде террористік немесе экстремистік қызметті үйымдастыру мақсатында тұлғаларды жасақтау, дайындау немесе қаруландыруға сілтейтін белгілер, мәліметтер жоқ.

6. Синтездеу бөлімі

1. Зерттеуге ұсынылған №№1, 2 объектілер мәтінінде әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, діни араздықты немесе алауыздықты қоздыру, азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-қасиеті не діни сенімдерін қорлау белгілері, сондай-ақ дінге көзқарас, ұлттық, нәсілдік діни белгілері бойынша олардың айрықшылығы, артықшылығы немесе кемдігі туралы сөйлемдер жоқ.

2. Зерттеуге ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапкашасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында үкіметті күштеп басып алу, үкіметті күштеп ұстауға немесе конституцияның құрылышын күштеп өзгертуге сондай-ақ Қазақстан Республикасының тұтастығын және аумағының бірлігін күштеп бұзуға үндеулер жоқ.

3. Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /8df04cc55e33/ файлында келтірілген көзқарастар мен ойлар «Ислам мемлекеті» (ИЛИМ), (ИШИМ), (ИМ) террористік үйымына жатады.

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /5671dbf14204/, /a8f932f3f3ca/ файлдары Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) үйымына жатады.

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /ebbe7d6135d1/ файлы Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) үйымы негізінде құрылған «ат-Такfir уаль-Хиджра» діни үйымына жатады.

№2 объект ислам дініне жатады.

Материалдарда автор (авторлар) басқа дінге, ұлттар, нәсілдерге қарым-катаңас туралы ешқандай көзқарастарды үағыздамайды.

4. Зерттеуге ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапкашасына жүктеліп сақталған №1 объектінің /8df04cc55e33/, /5671dbf14204/, /a8f932f3f3ca/ аудиожазба материалдарында терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актісін жасауға жария түрде шақыру белгілері бар.

Зерттеуге ұсынылған №2 объекті мәтіндерінде терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актісін жасауға жария түрде шақыру белгілері жок.

5. Зерттеуге ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапашасына жүктеліп сақталған фотосуреттер және және аудиожазба материалдарында тіркелушінің өзі жария еткен мақалаларда, фотосуреттерде террористік немесе экстремистік қызметті ұйымдастыру максатында тұлғаларды жасақтау, дайындау немесе қаруландыруға сілтейтін белгілер, мәліметтер жок.

ТҰЖЫРЫМДАР

1. Зерттеуге ұсынылған №№1, 2 объектілер мәтінінде әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, діни араздықты немесе алауыздықты көздыру, азаматтардың ұлттық ар-намысы мен қадір-касиеті не діни сенімдерін қорлау белгілері, сондай-ақ дінге көзқарас, ұлттық, нәсілдік діни белгілері бойынша олардың айрықшылығы, артықшылығы немесе кемдігі туралы сөйлемдер жок.

2. Зерттеуге ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапашасына жүктеліп сақталған аудиожазба материалдарында үкіметті күштеп басып алу, үкіметті күштеп ұстауға немесе конституцияның құрылышын күштеп өзгертуге сондай-ақ Казахстан Республикасының тұтастығын және аумағының бірлігін күштеп бұзуға үндеулер жок.

Сарапши

М.Ә.Мырзаева

3. Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /8df04cc55e33/ файлында келтірілген көзқарастар мен ойлар «Ислам мемлекеті» (ИЛИМ), (ИШИМ), (ИМ) террористік ұйымына жатады.

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /5671dbf14204/, /a8f932f3f3ca/ файлдары Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) ұйымына жатады.

Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің /ebbe7d6135d1/ файлы Ал-Ихван аль-Муслимун (Мұсылман бауырлар Ассоциациясы) ұйымы негізінде құрылған «ат-Такfir уаль-Хиджра» діни ұйымына жатады.

№2 объект ислам дініне жатады.

Материалдарда автор (авторлар) басқа дінге, ұлттар, нәсілдерге қарым-қатынас туралы ешқандай көзқарастарды уағыздамайды.

Сарапши

А.А.Мирзаходжаев

4. Зерттеуге ұсынылған №1 объектінің «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапашасына жүктеліп сақталған /8df04cc55e33/, /5671dbf14204/, /a8f932f3f3ca/ аудиожазба материалдарында терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актісін жасауға жария түрде шақыру белгілері бар.

Зерттеуге ұсынылған №2 объекті мәтіндерінде терроризмді насиҳаттау немесе терроризм актісін жасауға жария түрде шақыру белгілері жок.

Мирзаходжаев

5. Зерттеуге ұсынылған «Вконтакте» әлеуметтік желісіндегі «Надя Иванова» парапшасына жүктеліп сақталған фотосуреттер және және аудиожазба материалдарында тіркелушінің езі жария еткен мақалаларда, фотосуреттерде террористік немесе экстремистік қызметті ұйымдастыру мақсатында тұлғаларды жасақтау, дайындау немесе қаруландыруға сілтейтін белгілер, мәліметтер жок.

Сарапшы

Г.А.Мырзахметова

КР ӘМ «СОТ САРАПТАМАЛАРЫ
ОРТАЛЫҒЫ» РМҚК филиалы
Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша
сот сараптамалары институты

Филиал РГКП «ЦЕНТР СУДЕБНЫХ
ЭКСПЕРТИЗ» МЮ РК
Институт судебных экспертиз по
Южно-Казахстанской области

№1 ФОТОКЕСТЕ

сарапшының
к заключению эксперта

ФОТОТАБЛИЦА №1

№ 2285 қорытындысына

Фото №1

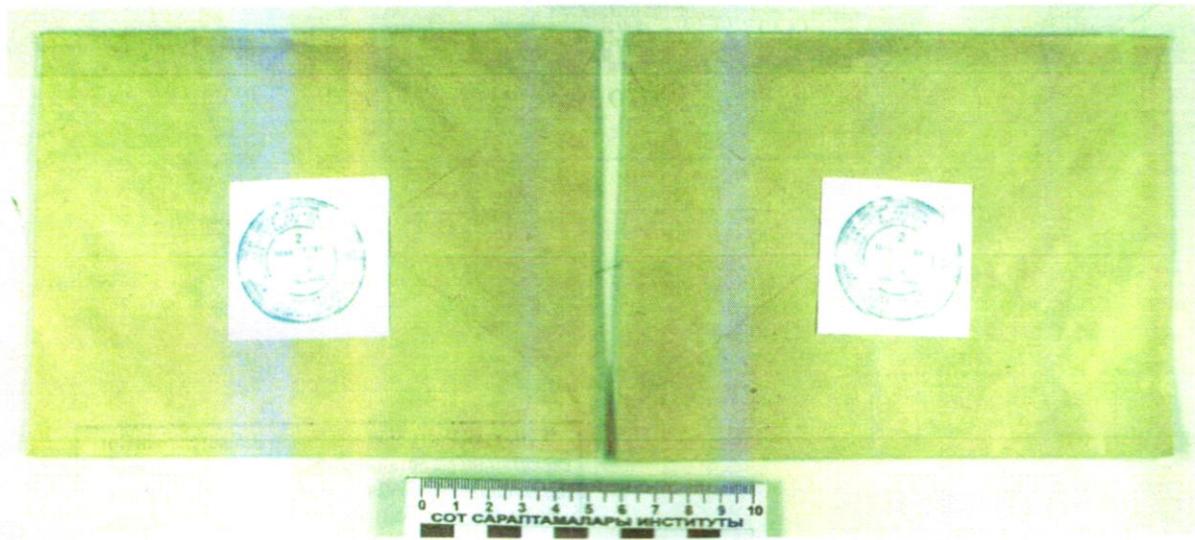

Фото №2

«Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Сот
сараптамалары орталығы» республикалық мемлекеттік
қызыналық көсіпорнының Оңтүстік Қазақстан облысы
бойынша Сот сараптамалары институты филиалы

ЗЕРТТЕУ НЫСАНЫ

Сарапшы(лар):

Эксперт(ы):

Мурзаков

Фото №3

Интернет сайттарын қаруу туралы

ХАТТАМА

08 маусым 2017 жыл

Тарз қалыпта

15 саат 00 минутта басталып,
17 саат 30 минутта тоқталды.

КР УКК Жамбыл облысы бойынша Департаменті 9-Басқармасының төргөншісі улттык күйнөсдік аға лейтенанты О.Абильғазыра, Қазақстан Республикасының КПК-ның 219, 220, 221, бапшырын басынында алғы, КР УКК Жамбыл облысы бойынша Департаменті 3-Басқармасының жедел уәкіл улттык күйнөсдік майоры М.Амирхановтың катысуымен КР УКК Жамбыл облысы бойынша Департаментінің 9-басқармасының №102 қызметтік хабаристанды №173100041000040 қызынтык ісі бойынша ариалдар жүргүзүл барсында алғынан КР азаматы Конекарас Серик Шұйбековиттің «ВКонтакте» алеуметтік желісінде «Надя Иванова» (<https://vk.com/id116966107>) интернет аккаунтымен тіркеledен парасиасына сингтеген терроризм насиҳаттауды, фотосуреттер және бейнекеба материялдарын қару жүргізіп, ол туразы КР КПК-ның 199 бабына сабжес осм хаттамасын толтырды.

Кару жүргізу төргөн іс-арекеттің барсы мен нотижесі «Sony» маркалы сандық фотоаппараттың комісімен суретке түсірілді, суретке УКК Департаменті 3-басқармасының жедел уәкіл лейтенант А.Көбөсінов түсірілді.

Кару жүргізу төргөн іс-арекеттің 08 маусым 2017 жыл 15 саат 00 минутта басталып, 17 саат 30 минутта тоқталды.

Кару барысында аныкталғаны:

«HP» маркалы ноутбук жөн Altel «Wifi» интернет тасымалдаушысы крыва жадынык Интернет жүйесі «ВКонтакте» сайтында «Надя Иванова» (<https://vk.com/id116966107>) интернет аккаунтымен тіркеledен парасиасына кары, төмөндөт мазмұннан аныкталды.

Надя Иванова парасиасының басты бетіндегі сурет көйлемдегі

Казақстан Республикасы Өділет министрлігінің Сот саралтамалары орталығы республикалық мемлекеттік қазыналық көсіпорнының Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша Сот саралтамалары институты филиалы

ЗЕРТТЕУ НЫСАНЫ

Сарапшы(лар):

Эксперт(ы):

Номрленген парак
Бауланган
парак №
«30»

